

VAIKŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ RINKINYS UEFA NARĖMS

Išvadas

Vizija ir įsipareigojimas

UEFA ir jos narės siekia, jog futbolas būtų saugi, teigiama ir maloni aplinka visiems, neatsižvelgiant į amžių, lytį, seksualinę orientaciją, etninę ir socialinę kilmę, religiją, sugebėjimų ir dalyvavimo žaidime lygį. Ypač tai svarbu dėl vaikams, nes jie yra labai pažeidžiami.

UEFA yra tvirtai įsipareigojusi sustiprinti vaikų apsaugą sporte, ypač futbole.

Šį įsipareigojimą 2017 m. vasario mėn. Helsinkyje vykusiam 41-ajame visuotiniame UEFA kongrese pabrėžė UEFA prezidentas:

„Dešimtys milijonų vaikų kiekvieną savaitgalį mūsų žemyne žaidžia futbolą. Mūsų pareiga – užtikrinti jų saugumą. Negalime užsimerkti prieš neseniai išaiškėjusius seksualinio smurto prieš nepilnamečius atvejus. Mes patys esame tėvai. Nukentėjusieji nuo smurto nėra tiesiog vaikai – jie yra MŪSŲ vaikai“, – sakė UEFA prezidentas Aleksanderis Čeferinas.

Vienas svarbiausių mūsų įsipareigojimų šioje srityje – remti vaiko teises (1989 m. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją).

Strategija

Europos futbolo vykdančioji institucija UEFA savo 2019–2024 m. strategijoje yra numačiusi laikytis aukštų standartų, kurių iš jos yra tikimasi. Strategija pagrįsta šiais keturiais pagrindiniais ramsčiais: futbolo prioritetizavimu, pasitikėjimu, konkurencingumu ir klestėjimu.

Kasdien milijonai jaunimo užsiima sportu visoje Europoje. Patvirtiname savo įsipareigojimą užtikrinti saugias galimybes berniukams ir mergaitėms dalyvauti visuose žaidimo lygmenyse.

Savo strategijoje, praktinėje veikloje ir procedūrose UEFA pasisako už prevencines priemones rizikai sumažinti ir atsakingus veiksmus, užtikrinant, kad kiekvienas incidentas būtų veiksmingai išnagrinėtas.

Vaiko apsaugos strategija – intensyvių UEFA konsultacijų su jai priklausančiomis narėmis ir ekspertais rezultatas. Ji yra dalis platesnio poveikio saugumo užtikrinimo metodikos, tarp jų ir mokymų. Drauge su šiuo priemonių rinkiniu tai svarbus instrumentas, padedantis nustatyti riziką, užkirsti kelią žalos tikimybei arba ją sumažinti, imtis atsakomųjų veiksmų užtikrinant, kad kiekvienas incidentas būtų tinkamai ištirtas.

Siekdami įdiegti saugumo užtikrinimo principą visoje savo veikloje norime įgalinti futbolo bendruomenę pačią imtis iniciatyvos. Pripažįstame, kad daugelis nacionalinių federacijų jau yra įsidedusios gerąją praktiką, procedūras ir mokymus, ir giriame jas už šias pastangas.

Tikimės, kad šis priemonių rinkinys bus gyvas dokumentas, kurį reguliariai atnaujinsime, atsižvelgdami į mūsų narių pateiktas pastabas ir praktinę patirtį. Ir toliau remsime mums priklausančių federacijų pastangas, kad saugumo užtikrinimas taptų futbolo veiklos moralinio kodo dalimi.

Theodore'as Theodoridis

UEFA Generalinis sekretorius

Turiny

Ivadas	4
1 tikslas: Kaip pakloti saugumo užtikrinimo pamatus	9
1.1. Informacijos suvestinė: Smurto ir žalos apibrėžimai. Požymių ir simptomų atpažinimas	11
1.2. Informacijos suvestinė: Smurtas futbolo aplinkoje	16
1.3. Įsivertinimo forma	19
2 tikslas: Kaip užtikrinti organizacijos pasirengimą ir prevenciją	22
2.1 šablonas: Vaikų saugumo užtikrinimo strategija nacionalinėms asociacijoms	24
2.2 šablonas: Bendrasis rizikos vertinimas	39
2.3 gairės: Už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingo asmens vaidmuo ir atsakomybė	42
2.4 gairės: Saugesnė personalo atranka	45
2.5 šablonas: Elgesio kodeksas suaugusiems	51
2.6 šablonas: Elgesio kodeksas tėvams	53
2.7 šablonas: Elgesio kodeksas vaikams	55
2.8 šablonas: Tėvų sutikimo forma	57
2.9 šablonas: Medicininė forma	59
2.10 gairės: Privatumas ir saugus naudojimasis persirengimo patalpomis	
2.11 gairės: Veiklos priežiūra užsiėmimų ir išvykų metu, įskaitant išvykas su nakvyne	61
2.12 šablonas: Veiklai būdingos rizikos vertinimas	63
2.13 šablonas: Apsauga ir saugumas elektroninėje erdvėje	67
	69
3 tikslas: Kaip didinti sąmoningumą	
3.1. Informacija apie e-mokymąsi, mokymus ir mentorystę	71
4 tikslas: Kaip dirbti su kitais ir pranešti apie susirūpinimą keliančias situacijas	73
4.1 pavyzdys: Pranešimo forma	75
4.2 pavyzdys: Pranešimo schema	77
	78
5 tikslas: Kaip įvertinti saugumo užtikrinimo sėkmę	80
5.1. Veiksmų planas ir pažangos forma	81

Ivadas

Jūs skaitote Vaikų saugumo užtikrinimo priemonių rinkinį, skirtą UEFA narėms futbolo federacijoms (ir su jomis susijusioms organizacijoms). Šis dokumentas ir pridedami šaltiniai, įskaitant mokymų ir komunikacijos medžiagą, buvo parengti siekiant pegerbėti nacionalinėms federacijoms imtis priemonių apginti ir apsaugoti vaikus nuo smurto bei reaguoti į visus susirūpinimą keliančius klausimus.

Priemonių rinkinyje pripažįstama, kad daug nacionalinių asociacijų jau yra įsidiegusios gerąsias praktikas, procedūras ir mokymus. Jis parengtas po intensyvių konsultacijų su nacionalinėmis federacijomis ir ekspertais. Tai – gyvas dokumentas, kurį UEFA reguliariai atnaujins, atsižvelgdama į savo narių pateiktas pastabas, praktinę patirtį diegiant ir įgyvendinant vaikų saugumo užtikrinimo procesą.

UEFA apibrėžia vaikų saugumo užtikrinimą kaip „organizacijos atsakomybę užtikrinti, kad futbolas būtų saugi, teigiama ir maloni patirtis visiems vaikams, ir kad visi vaikai būtų apsaugoti nuo žalos (įskaitant smurtą) tuo metu, kai žaidžia futbolą, visais sugebėjimo žaisti ir žaidimo lygmenimis“ (UEFA vaikų saugumo užtikrinimo strategija, 2019 m.).

Vaiko saugumo užtikrinimas – apibendrinamasis terminas, apimantis tiek **prevencinius veiksmus** žalos padarymo rizikai sumažinti, tiek ir **atsakomuosius veiksmus**, užtikrinančius, kad susiklosčius susirūpinimą keliančioms situacijoms bus imamasi atitinkamų veiksmų. Terminas atliepia poreikį atsižvelgti į geriausias vaiko interesus imantis bet kokių veiksmų (pvz., sprendimų, elgesio, mokymų, paslaugų ir programų), susijusių su futbolo veikloje dalyvaujančiais vaikais, o taip pat vykdyti veiklą vadovaujantis tarptautiniais standartais ir nacionaliniais teisės aktais, ypač tada, kai įtariami smurto prieš vaikus atvejai gali būti kvalifikuojami kaip baudžiamoji veika.

1989 m. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje vaikas apibrėžiamas kaip asmuo, jaunesnis nei 18 metų amžiaus. Šia apibrėžtimi vadovaujasi ir UEFA.

Nors į viešumą iškilo seksualinio smurto prieš vaikus futbole atvejai, nereikėtų pamiršti, kad seksualinis smurtas nėra vienintelė smurto forma, kuria pažeidžiamos vaikų teisės į apsaugą.

Daugiau informacijos rasite 11 psl. [Informacijos suvestinėje: Smurto ir žalos apibrėžimas. Požymių ir simptomų atpažinimas](#) ir 16 psl. [Informacijos suvestinėje: Smurtas futbolo aplinkoje](#).

Mūsų požiūris į vaikų saugumo užtikrinimą

Saugumo užtikrinimas privalo būti praktiškas

Saugumo užtikrinimas yra kur kas daugiau nei procedūros ir strategija – tai yra vaikų saugumą užtikrinanti ir sąlygas žaisti futbolą sudaranti pasaulėžiūra įtraukioje aplinkoje, kurioje nėra vietos bet kokios rūšies prievartai ir smurtui.

UEFA ir jai priklausančių narių aktyvios priemonės ne tik padidins vaikų mėgavimąsi futbolu ir savo pasiekimais, bet taip pat ir paklos pamatus, užtikrinsiančius kiekvieno žaidimo dalyvio saugumą.

Priemonių rinkinyje pripažįstama, kad daugelis UEFA priklausančių federacijų jau yra įsdiegusios gerąsias praktikas, strategiją, procedūras ir mokymus. Lygiai taip pat UEFA pripažįsta, kad daug nacionalinių federacijų (ir su jomis susijusių narių) galimai jau yra pasirengusios procedūras ir nubrėžusios strategines kryptis, viršijančias šiame priemonių rinkinyje pateikiamas rekomendacijas. Taip dažnai nutinka, kai nacionaliniuose teisės aktuose yra įtvirtinti saugumo užtikrinimo (apsaugos) reikalavimai.

Šių priemonių rinkinio turinys buvo parengtas konsultuojantis su UEFA nacionalinėmis asociacijomis ir ekspertais. Jame pateikiami, UEFA nuomone, svarbiausi veiksmai, galintys užtikrinti, kad bus tinkamai apsaugoti vaikai ir geriausi jų interesai. Nors UEFA nekontroliuoja kasdienės jai priklausančių asociacijų arba nepriklausomų su UEFA narėmis susijusių organizacijų ir klubų veiklos, šiame priemonių rinkinyje apibrėžiami visoms UEFA narėms skirti minimalūs vaikų saugumo užtikrinimo reikalavimai.

Saugumo užtikrinimas privalo atspindėti kontekstą

Saugumo užtikrinimas priklauso nuo konteksto, t. y., procedūros ir veiklos strategija turi būti pritaikytos situacijai vietoje. Šiame priemonių rinkinyje pateikiamos formos ir gairės skirtos padėti nacionalinėms federacijoms (ir su jomis susijusioms narėms) parengti savo pačių strategijas, procedūras ir gerąją praktiką. Saugumo užtikrinimas jūsų šalyje gali būti apibrėžiamas skirtingai. Svarbu pasitikrinti su vietos ekspertais ir suprasti, kurie teisės aktai taikomi jūsų darbui su vaikais. Pavyzdžiui, teisės aktais gali būti draudžiamas fizinis smurtas arba bausmės, arba juose gali būti nurodytos konkrečios institucijos/organizacijos, kurias privaloma įtraukti į įtariamo smurto atvejų nagrinėjimą.

Vaikų saugumui užtikrinti skirtoms priemonėms parengti būtina bendradarbiauti su įvairiais sektoriais, pavyzdžiui, švietimo, sveikatos, socialinių paslaugų, teisėtvarkos ir teisėsaugos. Taip pat reikia įtraukti įvairias suinteresuotas šalis, įskaitant mokyklas ir klubus, šeimas, gydytojus, trenerius, mokytojus, sporto organizacijų darbuotojus bei bendraamžius, ir daryti tai nacionaliniuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

Saugumo užtikrinimas – komandinis darbas

Viena svarbi priemonė – už vaiko saugumo užtikrinimą atsakingo asmens paskyrimas. Šis asmuo gali būti įvardijamas kaip vaiko gerovės pareigūnas, apsaugos pareigūnas, saugumo užtikrinimo pareigūnas. Už vaiko saugumo užtikrinimą atsakingas asmuo taps atramos tašku ir koordinatoriumi, tačiau negali būti atsakingas už viską! Kiekvienas futbolo veikloje dalyvaujantis suaugusysis atsakingas už tai, kad žaidimas būtų saugus ir smagus užsiėmimas vaikams.

Labai svarbus už vaiko saugumo užtikrinimą atsakingam asmeniui tenkantis vaidmuo – glaudžiai bendradarbiauti su pagrindiniais vidaus ir išorės partneriais rengiant ir taikant saugumo užtikrinimo, o ypač įtariamų smurto atvejų, nagrinėjimo procedūras.

Daugiau informacijos šia tema rasite 42 psl. [Gairėse: Už saugumo užtikrinimą atsakingo asmens vaidmuo ir atsakomybė.](#)

Yra 5 saugumo užtikrinimo tikslai

Manome, kad saugumo užtikrinimu siekiama 5 tikslų.

1 TIKSLAS: Sukurti saugumo užtikrinimo pagrindus

Jis apima vaiko, saugumo užtikrinimo, smurto arba žalos apibrėžimą, taip pat aiškią politiką ir įsipareigojimą dėl saugumo užtikrinimo.

2 TIKSLAS: Užtikrinti organizacijos pasirengimą ir prevenciją

Jis apima procedūrų ir praktikų, kurios užkirstų kelią galimam smurtui, įtvirtinimą.

3 TIKSLAS: Didinti futbolo organizacijoje dirbančių asmenų sąmoningumą

Jis apima įsitikinimą, kad saugumo užtikrinimo priemonės ne dulka stalčiuose, o yra įgyvendinamos praktikoje. Pastangos apima sąmoningumo didinimą, mokymus ir komunikaciją. Užtikrinant saugumo užtikrinimo priemonių ir principų bei jų reikšmės futbole suvokimą labai svarbūs aspektai yra komunikacija ir švietimas.

4 TIKSLAS: Dirbti su kitais ir pranešti apie susirūpinimą keliančias situacijas /Dirbti su kitomis atsakingomis institucijomis ir pranešti joms apie susirūpinimą keliančias situacijas

Jis apima reagavimą į susirūpinimą keliančias situacijas, jei tokių yra, ir sutarimą, kaip į pastangas apsaugoti vaikus turėtų būti įtrauktos išorės institucijos.

5 TIKSLAS: Įsivertinti saugumo užtikrinimo pažangą Įvertinti saugumo užtikrinimo sėkmę

Jis apima pažangos stebėseną ir gerosios praktikos, kuria būtų galima pasidalinti su kitais futbolo srityje dirbančiais asmenimis, nustatymą.

Nuo ko pradėti?

Ar priemonių rinkinys yra skirtas tik nacionalinėms federacijoms (ir su jomis susijusioms narėms), dirbančioms su vaikais?

Mes pasisakome už tai, kad visos suinteresuotosios šalys ir kitos su futbolu susijusios organizacijos dirbtų išvien siekdamos užtikrinti vaikų saugumą.

Vaiko saugumo užtikrinimo procedūros yra būtinos ne tik tiesioginio kontakto su vaikais srityse (pavyzdžiui, kai yra jaunų žaidėjų komanda), nes komandos ir organizacijos gali turėti kontaktą su vaikais ir netiesiogiai, tarkime, naudojantis bendra infrastruktūra su vaikais. Taip pat, nors UEFA saugumo užtikrinimo pastangos yra skirtos futbolo sričiai, suaugusiems skirta informacija bei idėjos gali padėti jiems atpažinti ir reaguoti į smurto prieš vaikus situacijas kitomis aplinkybėmis.

Saugumo užtikrinimo įgyvendinimas etapais: veiksmų plano parengimas

Rekomenduojame pradėti procesą užpildant [įsivertinimo formą](#) 19 psl. Užpildę formą pamatysite, ką darote jau dabar (kas gali nustebinti!), ir nusistatysite prioritetinius veiksmus.

Saugumo užtikrinimo veiksmai buvo suskirstyti į tris lygius – bronzinį, sidabrinį ir auksinį. Kiekvienam iš šių lygių taikomi šiek tiek skirtingi reikalavimai. Taip atsižvelgiama į paprastai mažiau išteklių turinčias masinio futbolo (grassroots) organizacijas. Išsamią informaciją apie kiekvienam lygiui keliamus reikalavimus ir veiksmus rasite 81 psl. pateiktame [Veiksmų plane ir pažangos ataskaitoje](#).

Idealiu atveju kiekvienas klubas ar federacija turėtų dirbti drauge, kad pasiektų auksinį lygį, nors tai ir gali būti sunkiai įveikiama kai kurioms mažesnėms organizacijoms. Net ir lėšų turinčioms organizacijoms gali būti sudėtinga įsidiesti pokyčius nedelsiant. Todėl rekomenduojama imtis darbo palaipsniui ir prieš pereinant prie sidabrinio ir auksinio lygio visų pirma įvykdyti visus bronziniam lygiui būtinus veiksmus.

Užpildžiusios įsivertinimo formą, organizacijos savo rezultatus gali palyginti su veiksmų planu ir pažangos forma, kad, atsižvelgdamos į turimas lėšas ir vietos kontekstą, išsiginčintų prioritetinius žingsnius, nustatytų jų siekimo būdus ir vykdytojus, laikotarpį. Rekomenduotume parengti veiksmų planą komandoje, kad visi prisidėjusieji jaustųsi už jį atsakingi. Darbas komandoje taip pat gali padėti atrasti naujų idėjų (sprendimo būdų).

Pažangos stebėseną ir pasiekimų pripažinimas

Nepakaks vien tik parengti veiksmų planą – būtina reguliariai vertinti pažangą, kad įsitikintumėte, ar pasiekti užsibrėžti tikslai, ir sukaupti informacijos būsimiems vadovybės sprendimams. Svarbu reguliariai (pageidautina, ne rečiau kaip kas ketvirtį), peržiūrėti veiksmų planą ir parengti oficialią metinę pažangos ataskaitą. Tada jau galima rengti naują veiksmų planą ir apibrėžti tolimesnius žingsnius.

Šaltiniai

Visa šiam priemonių rinkiniui parengta medžiaga yra susijusi su saugumo užtikrinimo veiksmais. Jų taikymas paaiškinamas pastabomis bei gairėmis. Visą kitą medžiagą, pavyzdžiui, susijusią su saugumo užtikrinimo mokymais ir komunikacija, galite rasti interneto svetainėje www.uefa-safeguarding.eu

1 TIKSLAS

Sukurti saugumo užtikrinimo pagrindus

Visi dalyvaujantieji futbolo veikloje turi žinoti, ką reiškia saugumo užtikrinimas, kodėl jis yra svarbus ir ką reikia daryti norinti apsaugoti vaikus.

1 tikslas pabrėžia, kaip svarbu turėti aiškų ir visuotinį suvokimą, ką reiškia vaiko saugumo užtikrinimas futbolo aplinkoje. Šiuo tikslu įgyvendinamos priemonės turi kilti iš kolektyvinės vizijos federacijos arba klubo lygmenyje, pripažinti potencialią futbolo naudą vaikų gyvenimui, tuo pačiu suvokiant ir riziką, su kuria susiduriama kaskart vaikams užsiimant sportu.

Užtikrinant saugumą ypač svarbu atpažinti potencialaus smurto požymius ir suvokti futbolo specifiką, dėl kurios vaikai gali tapti pažeidžiamais. Todėl be svarbių saugumo užtikrinimo elementų, tokių kaip rekomenduojama strategija, pateikiama techninių patarimų, įskaitant ir įvairių rūšių smurto bei prievartos analizę.

1.1 Informacijos suvestinė: Smurto ir žalos apibrėžtys. Požymių ir simptomų atpažinimas

Daugumai vaikų dalyvavimas sportinėje veikloje yra pastebimai naudingas. Kita vertus, kaip ir bet kurioje kitoje sporto šakoje, futbole vaikai gali patirti smurtą arba nukentėti – kad ir kokio amžiaus, lyties, rasės, kultūros, religijos, sugebėjimų arba seksualinės orientacijos jie būtų.

Nors žiniasklaidoje aprašytuose atvejuose dėl smurto prieš vaikus futbole daugiausia dėmesio buvo skiriama seksualiniam smurtui, svarbu suprasti, kad tai nėra vienintelė smurto forma, kurią gali patirti vaikai.

Šioje informacijos suvestinėje aprašytos skirtingos smurto ir prievartos formos bei pateikiami pavyzdžiai, padedantys jas atpažinti futbolo aplinkoje. Taip pat bendrais bruožais aprašomi keli požymiai, leidžiantys daryti prielaidą apie vaiko galimai patiriamą smurtą.

ATMINKITE: kiekvienoje šalyje galioja skirtingi nacionaliniai teisės aktai, draudžiantys smurtą prieš vaikus, įskaitant skirtingas smurto prieš vaikus apibrėžtis. Į šią informacijos suvestinę įtrauktos smurto prieš vaikus formos paprastai yra pripažįstamos tarptautiniu mastu ir čia yra pateikiamos kaip bendras orientyras.

Kai varžybos vyksta užsienyje, svarbu susipažinti su vietos teisės aktais, reglamentuojančiais smurtą prieš vaikus, nes bet kurie saugumo užtikrinimo veiksmai privalo būti teisėti toje šalyje, kurioje jų imamasi.

Smurto ir prievartos kategorijos (formos)

Galima išskirti keturias pagrindines smurto prieš vaikus kategorijas.

Fizinis smurtas

Paprastai lengviausia atpažinti fizinį smurtą. Fiziniu smurtu gali būti (tuo neapsiribojant) bet koks smūgiavimas, purtymas, deginimas, žnaibymas, kandžiojimas, smauginimas, metimas, mušimas arba bet koks kitas veiksmas, sukeliantis kūno sužalojimą, paliekantis smurto žymių arba sukeliantis skausmą.

Pavyzdžiai iš futbolo srities:

- pliaukštelėjimas vaikui už provokuojantį elgesį, nesiklausymą ar trukdymą treniruotės metu;
- traumą patyrusio vaiko vertimas žaisti;
- vaikų skatinimas tyčia žaisti agresyviai, nepaisant galimo susižeidimo arba kitokio susižalojimo rizikos.

Seksualinis smurtas

Seksualinis smurtas – bet kokio pobūdžio seksualinis kontaktas tarp suaugusiojo ir jaunesnio nei 18 metų amžiaus asmens; tarp pastebimai vyresnio ir jaunesnio vaiko; arba jeigu vienas asmuo prievarta pasinaudoja kitu asmeniu, neatsižvelgiant į jo amžių. Seksualiniu smurtu taip pat laikytinas vaikų fotografavimas nepadorioms nuotraukoms, vaikų įtraukimas į seksualinių atvaizdų žiūrėjimą arba seksualinę veiklą, arba vaikų skatinimas elgtis seksualiai nepriimtiniu būdu. Nepageidaujami, ypač seksualinio pobūdžio, komentarai taip pat laikytini seksualinio smurto forma, dažnai įvardijama seksualiniu priekabiavimu. Net ir tada, kai 18 metų neturintis asmuo sutinka užmegzti seksualinius santykius, tai laikytina seksualiniu smurtu.

Pavyzdžiai iš futbolo srities:

- duše besiprausiančių nuogų vaikų fotografavimas;
- seksualinių santykių užmezgimas su žaidėju;
- komentarai apie „puikių formų“ futbolininkę;
- nenormalaus fizinio kontakto reikalavimas teigiant, kad tai bus paties žaidėjo labui.

Emocinis, psichologinis arba žodinis smurtas

Emociškai smurtauojama tada, kai vaiko gyvenime svarbus suaugęs asmuo nuolatos kritikuoja, gąsdina arba ignoruoja vaiką jo savivertę ir jausmus žalojančiu būdu. Nuolatiniai juokeliai apie kažką taip pat gali būti smurtas.

Tuo nenorima pasakyti, kad vaikų nereikėtų kritikuoti arba kad nevalia pokštauti. Kritika yra svarbi, nes padeda vaikams mokytis ir tobulėti. Taip pat pokštai bei juokas padeda megztis žmonių tarpusavio santykiams, gali pagerinti komandinę dvasią. Visgi pokštai ir emocinis smurtas skiriasi tuo, kad pastaruoju nueinama per toli. Kritika nebemotyvuoja, o pokštai nebėra juokingi. Emocinis smurtas gali žėisti ir žaloti žmogų lygiai taip pat, kaip ir fizinis smurtas.

Pavyzdžiai iš futbolo srities:

- rėkimas ant vaiko ir nuolatinis jo vadinimas „nevykėliu“ už prastą žaidimą rungtynėse arba už neįmuštą baudinį;
- nuolatinis šaipymasis iš vaiko ir kitų žaidėjų skatinimas iš jo šaipytis dėl prastos fizinės būklės;
- didesnio prielankumo (favoritizmo) rodymas komandoje, dėl ko kai kurie vaikai gali jaustis atstumti

Nepriežiūra

Nepriežiūra būna tada, kai suaugęs žmogus nesuteikia pakankamai emocinio palaikymo arba tyčia ir nuolatos skiria labai mažai dėmesio vaikui arba visiškai jį ignoruoja. Nepriežiūra taip pat stebima tada, kai vaikas negauna tinkamo maisto, neturi tinkamo būsto, aprangos, negauna medicininės arba kitokios priežiūros.

Yra dar kelios smurto rūšys, pavyzdžiui, diskriminacija, išnaudojimas ir smurtas, tačiau jos patenka į keturias pagrindines smurto kategorijas.

Pavyzdžiai iš futbolo srities:

- nežinojimas, kur yra vaikai futbolo vasaros stovyklų arba išvykų metu;
- neap rūpinimas vandeniū arba draudimas vaikams atsigerti treniruočių metu per karščius;
- vaikų vežimas į rungtynes nesaugiomis, techniškai netvarkingomis transporto priemonėmis.

Patyčios

Nors smurtas paprastai suprantamas kaip suaugusio asmens vaiko atžvilgiu vykdomi veiksmai, smurtauti gali ir bendraamžiai. Vaiko smurtas prieš kitą vaiką dažnai vadinamas patyčiomis.

Patyčios gali būti įvairiausių formų. Patyčiomis gali būti fiziniai veiksmai, pavyzdžiui, mušimas; elektroninėje erdvėje vykdomi veiksmai, pavyzdžiui, socialiniuose tinkluose patalpinamos įžeidžiančios žinutės, komentarai arba nuotraukos; vaiko nuosavybei padaryta žala arba vagystė; apsivardžiovimas. Patyčios gali būti vykdomos dėl asmens lyties, etninės kilmės, seksualumo arba negalios, arba sportinių gebėjimų.

Suaugusieji kartais linkę nesureikšminti patyčių, galvodami, kad tai nėra rimta, nes tyčiojasi vaikai. Visgi, patyčios gali padaryti žalos ir pakenkti. Taip pat patyčios linkusios nuolat intensyvėti. Dėl šios priežasties svarbu sukurti tokią atmosferą, kurioje kiekvienas žinotų, jog patyčios nėra toleruojamos, ir patyčios būtų nedelsiant sustabdytos.

Smurto požymių ir simptomų atpažinimas

Ne visada lengva atpažinti smurtą. Kartais yra smurto liudininkų arba pranešusiųjų apie smurtą, t. y., apie smurtą papasakoja pats smurtą patyręs vaikas arba kitas vaikas (suaugęs asmuo). Dažnokai galima pastebėti tam tikrus ženklus, rodančius, kad kažkas galbūt yra ne taip. Tai nebūtinai reiškia, kad kažkas IŠ TIESŲ yra negerai, tačiau tokie ženklai kai ką rodo ir jais turėtų būti nuodugniau pasidomėta.

Tipiniai požymiai galėtų būti tokie

Vaikai:

- patiria sunkiai paaiškinamų fizinių traumų, turi nubrozdinimų ir žaizdų, pavyzdžiui, cigarečių nudeginimo žaizdų, arba stebimi savęs žalojimo požymiai, pavyzdžiui, pjaustymosi randai, arba skausmas vaikščiojant;
- turi sunkiai paaiškinamų (nuolatinių) negalavimų, pvz., virškinimo problemų ir valgymo sutrikimų;
- išgyvena staigius elgsenos arba nuotaikos pokyčius, pavyzdžiui, tampa agresyvūs, užsisiklindę arba drovesni;
- vengia tam tikrų situacijų arba žmonių; tampa labai paslaptingi, pvz., nustoja pasakoti, kas vyksta jų gyvenime arba staiga nuščiūva įėjus suaugusiajam;
- nuolat patys save menkina, pvz., sakydami esantys nieko verti arba niekam tikę;
- atrodo vieniši, nebendrauja su kitais komandos nariais;
- mėgina nusižudyti;
- pasakoja, kad jie patys arba jų komandos draugai patiria smurtą arba yra žalojami.

Suaugusieji, pavyzdžiui, klubo darbuotojai ir tėvai:

- tarsi išskiria vieną arba kelis vaikus ir „apgaubia juos ypatingu dėmesiu“, arba rodydami jiems savo prielankumą, arba norėdami nubausti;
- labiau domisi rezultatu, o ne tuo, kad vaikas būtų laimingas ir mėgautųsi užsiimama veikla;
- neigiamai arba kritiškai vertina vaiką;
- vartoja netinkamą kalbą, pvz., seksistiškai aptarinėja mergaičių fizinę išvaizdą;
- negerbia vaikų privatumo, pvz., rūbinėse;
- nesirūpina tuo, ką vaikai veikia, arba kur jie yra;
- nesilaiko gairių ir elgesio kodeksų;
- papasakoja apie matytą smurto prieš vaiką arba žalojimo atvejį arba išreiškia susirūpinimą susiklosčiusia situacija.

1.2 Informacijos suvestinė: Smurtas futbolo aplinkoje

Vaikams naudinga užsiimti sportine ir fizine veikla, taip pat ir žaisti futbolą. Futbolas naudingas tiek fizinei, tiek psichinei sveikatai. Žaidžiant futbolą sustiprėjama fiziškai, auga ištvermė ir lankstumas, taip pat pagerėja savivertė, gebėjimas spręsti problemas ir lyderystė. Žaidžiant futbolą išsiugdomos gyvenime praversiančios vertybės ir įgūdžiai, pavyzdžiui: žaidimas pagal taisykles, darbas komandoje ir ryžtas. Futbole vaikai gali susirasti draugų, susiburti į socialinę grupę, patirti džiaugsmo ir palaikyti gerą fizinę formą. Vaikystėje gimusi meilė futbolui gali išsivystyti į galimybę šiuo žaidimu mėgautis visą likusį gyvenimą.

Norint pasiekti visų šių tikslų, futbolą žaidžiančių vaikų ir paauglių patirtis turi būti pozityvi ir maloni. Smurtas ir skriaudas patiriami bet kur – tiek šeimoje, tiek ir už jos ribų, klube ar organizacijoje). Prieš vaikus smurtaujama, jie skriaudžiami įvairių žmonių – profesionalių žaidėjų, savanorių, globėjų, šeimos narių ir kiti vaikų.

Vaikai gali patirti skriaudą įvairiais būdais ir labai dažnai susiduria su daugiau nei vienos rūšies smurtu. Futbole labiau tikėtinos tam tikros situacijos ir tam tikro pobūdžio žala. Atpažįstant šias situacijas galima padėti užtikrinti, kad futbolas būtų teigiama patirtimi visiems vaikams, nesvarbu, kokio amžiaus, lyties, rasės, religijos, seksualinės orientacijos, teisinio statuso (pavyzdžiui, pabėgėliams arba imigrantams) arba gebėjimų jie būtų.

Traumos

Praktiškai kiekviena sporto šaka neatsiejama nuo tam tikros kūno sužalojimo rizikos. Dėl spaudimo gerai pasirodyti vaikai kartais gali būti verčiami siekti jų amžiui ir gebėjimams nerealių rezultatų arba būna raginami žaisti net ir susižeidus, kas tik dar labiau gali padidinti traumų žalą.

Spaudimas dėl rezultato

Laimėjimas – svarbi futbolo dalis. Tačiau spaudimas vaikus siekti rezultato gali būti jiems žalingas tiek psichologiškai, tiek fiziškai. Kartais spaudimą dėl rezultato daro suaugusieji, tačiau ir pats vaikas arba jo komandos nariai gali versti jį siekti tik rezultato. Vaikams rezultato siekis neturėtų nustelbti mėgavimosi žaidimu.

Fizinė globa

Fizinis smurtas – lengviausiai atpažįstama smurto forma. Fizinio smurto gali būti bet kokio pobūdžio smūgiai, purtymas, deginimas, žnaibymas, kandžiojimas, smaugimas, mušimas arba kitokie veiksmai, sukeliantys kūno sužalojimus, paliekantys žymes arba sukeliantys skausmą.

Vaikai yra ypač pažeidžiami tam tikroje aplinkoje, pavyzdžiui, rūbinėse, dušuose ir turėdami artimą kontaktą per kineziterapijos užsiėmimus. Tokia aplinka gali suteikti progų asmenims, norintiems seksualiai išnaudoti vaikus. Derėtų visuomet gerbti vaikų privatumą. Teikiant medicinos, intymiąją pagalbą arba gydymą, turėtų būti leidžiama, kad šalia vaikų būtų kitas jų pasirinktas vaikas arba suaugusysis.

Kelionės su nakvyne, išvykos

Kelionės su nakvyne, kai tenka išvykti į rungtynes arba į treniruočių stovyklas, gali sudaryti progų vaikus seksualiai nuskriausti norintiems asmenims. Tinkamai priežiūrai užtikrinti vietoje visada privalo būti pakankamas skaičius suaugusiųjų. Kad būtų išvengta vaikų dingimo arba pavojingų situacijų, dirbant su vaikais visada privalo būti mažiausiai du suaugusieji. Taip pat reikėtų pamąstyti, ar turimos transporto priemonės yra saugios, pavyzdžiui, ar jos yra techniškai tvarkingos.

Artimi santykiai

Vaiko tarpusavio santykiai su savo treneriu arba kitu pagalbiniu personalu, pavyzdžiui, kineziterapeutais ir gydytojais, yra labai svarbūs ir gali būti naudingi. Daugelis vaikų užmezga artimus santykius ir pasitiki, ypač su savo treneriu, kuris gali tapti labai svarbiu žmogumi jų gyvenime, ypač jeigu santykiai su kitais suaugusiais nėra geri.

Kita vertus, artimi santykiai gali sukurti progų vaikams nuskriausti. Vaikas gali siekti įtikti suaugusiajam, o suaugęs asmuo gali būti tas žmogus, kuriuo vaikas pasitiki, kuris yra autoritetas ir kurio moralė nekelia klausimų.

Futbolą žaidžiančių vaikų saugumui užtikrinti būtina neatmesti galimybės suabejoti bet kuriuo asmeniu. Tai nereiškia, kad kiekvienas yra įtariamasis. Tai reiškia, kad visiems – vaikams, tėvams ir suaugusiems – taikomi tie patys elgesio standartai.

Komandos kultūra

Buvimas komandos nariu ir priklausymo komandai jausmas gali labai praversti vaikų savigarbai ir savivertei.

Komandos kultūra yra esminė vaiko mokymosi patirties sąlyga. Šią aplinką kuria žaidėjai, tačiau didelę įtaką jai daro treneris. Pavyzdžiui, jeigu treneris visiems parodo, kad kiekvienas yra gerbiamas ir kad patyčios nebus toleruojamos, žymiai labiau tikėtina, kad tokia komandos kultūra bus draugiška ir pozityvi. Ir, priešingai, jeigu treneris rodo, jog pergalė svarbiau už dalyvavimą, žaidėjai gali pradėti kaltinti ir atstumti tuos, kurie, jų nuomone, nuvylė komandą.

Be to, vaikai gali galvoti, kad kai kurie žaidėjai nenusipelno būti komandoje dėl savo socialinių arba kitokių savybių.

Gali susiformuoti hierarchija, kai vyresni arba stipresni daro įtaką kitiems vaikams. Tai gali būti tiek teigiamas, tiek ir neigiamas dalykas, vedantis prie patyčių, pvz. „krikštynų“, kurias vaikai turi toleruoti, kad būtų tinkamai priimti į komandą.

1.3 Įsivertinimo forma

Ši forma gali būti naudojama saugumo užtikrinimo procedūrų ir proceso pažangai įvertinti. Tai nėra auditas, idealiu atveju ją turėtų užpildyti už vaiko saugumo užtikrinimą atsakingas asmuo drauge su kitais klubo (organizacijos) darbuotojais. Šia forma galima pasinaudoti rengiant saugumo užtikrinimo praktikos veiksmų planą ir vykdant pažangos stebėseną.

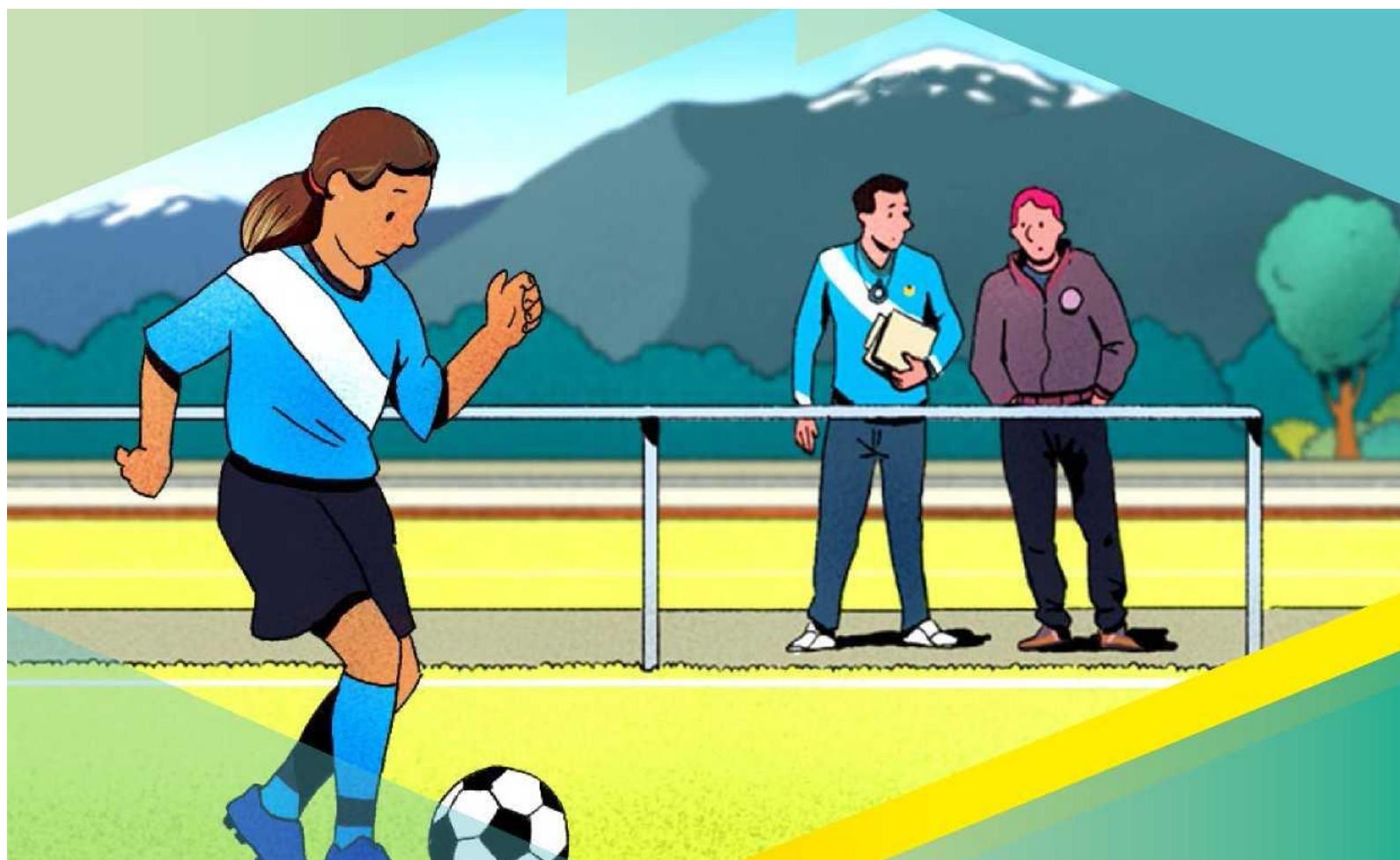
Įsivertinimo forma	Formos užpildymo data:				
Veiksmas	Yra (įgyvendinta)	Iš dalies įgyvendinta	Neįgyvendinta	Netaikytina	Komentaras – nurodykite priežastis. Jeigu veiksmas netaikytinas, nurodykite, kodėl
VAIKŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMO STRATEGIJA (VSUS)					
Organizacijos įsipareigojimas užtikrinti vaikų saugumą visose organizacijos darbo srityse					
Vaikų saugumo užtikrinimo strategija pasirašyta ir patvirtinta jūsų organizacijos aukščiausios grandies vadovo					
Vaikų saugumo užtikrinimo strategijoje įtrauktos nuorodos į jai rengti pasitelktus principus, teisės aktus ir gaires, pvz., smurto rūšių apibrėžimai					
Vaikų saugumo užtikrinimo strategija išdėstyta raštu aiškiai ir suprantamai bei parengta įvairiais formatais, pvz., skirtais vaikams ir tėvams					
UŽ VAIKŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMĄ ATSAKINGAS ASMUO (VSUA)					
Jūsų organizacijoje yra paskirtas konkretus darbuotojas, atliekantis vadovaujamąjį vaidmenį užtikrinant vaikų saugumą (už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingas asmuo)					
VSUA yra kvalifikuotas					
Vaikai, paaugliai ir bet kas, norintis pasitarti, kokių veiksmų reikėtų imtis iškilus vaikų saugumo ir gerovės klausimams tiek organizacijoje, tiek už jos ribų, turi VSUA kontaktinius duomenis					
PERSONALO ATRANKA IR MOKYMAI, ELGESYS					
Saugi patikros prieš įdarbinimą (ir darbo vietoje) procedūra					
Saugesnės patikros prieš įdarbinimą (patikros darbo vietoje) atliekamos pagal nustatytą procedūrą					
Mokymai (orientavimas) apie vaikų saugumo užtikrinimą ir VSUS rengiami (vykdomi) visiems darbuotojams, savanoriams ir kitiems susijusiems asmenims					

Veiksmas	Yra (įgyven- dintas)	Iš dalies įgyven- dintas	Neįgy- vendin- tas	Netai- kytina	Komentari – <i>nurodykite priežastis. Jeigu veiksmas netaikytinas, nurodykite, kodėl</i>
Reguliariai rengiami mokymai apie konkrečią atsakomybę užtikrinant saugumą					
Žinių atnaujinimo (kvalifikacijos kėlimo) mokymai vaikų saugumo užtikrinimo ir VSUS tema rengiami visiems darbuotojams (savanoriams)					
Rašytinės elgsenos gairės (elgesio kodeksai), kuriuose įtraukti teiginiai apie pagarbų elgesį su žmonėmis bei gairės ir teiginiai apie lūkesčius užtikrinti vaikų ir paauglių saugumą žaidžiant futbolą. Su šiomis gairėmis (kodeksais) visi darbuotojai turi susipažinti ir jų laikytis.					
VAIKŲ IR TĖVŲ ĮTRAUKIMAS					
Vaikų mokymai vaikų saugumo užtikrinimo klausimais					
Tėvų mokymai vaikų saugumo užtikrinimo klausimais					
Sąmoningumo didinimo vaikų saugumo užtikrinimo klausimais medžiaga parengta vaikams suprantama forma					
Tėvų pasirašytas elgesio kodeksas tėvams					
Vaikų pasirašytas elgesio kodeksas vaikams					
Vaikai ir tėvai žino, kaip kreiptis į VSUA					
PARTNERIŲ IR TIEKĖJŲ ĮTRAUKIMAS					
VSUS strategija yra neatsiejama kiekvienos sutarties su bet kuriuo partneriu (nariu, tiekėju) dalis					
Partnerių ir tiekėjų sąmoningumo didinimas (mokymai)					
SAUGUS DARBAS					
Atliekamas kiekvienos veiklos rūšies rizikos vertinimas					
Aiškūs veiklos atšaukimo procesas saugumo sumetimais, pvz., kada tai turėtų būti daroma					
Tėvai ir vaikai yra pasirašę sutikimo formas					
Priežiūros ir kelionių su nakvynėmis tvarka					
Naudojimosi šiuolaikinėmis technologijomis ir socialiniais tinklais tvarka					
Persirengimo kambarių, gydymo ir pan. naudojimosi tvarka					
Medijoms taikoma tvarka					

Veiksmas	Yra (įgyven- dintas)	Iš dalies įgyven- dintas	Neįgy- vendin- tas	Netai- kytina	Komentai – <i>nurodykite priežastis. Jeigu veiksmas netaikytinas, nurodykite, kodėl</i>
REAGAVIMAS Į SUSIRŪPINIMĄ KELIANČIUS KLAUSIMUS IR DARBAS SU KITAIS					
Aiškūs aprašas veiksmų, kurių reikėtų imtis, jei organizacijos viduje ar už jos ribų yra susirūpinimą keliančių klausimų dėl vaiko saugumo arba gerovės, pvz., kaip (kada) eskaluoti susirūpinimą keliantį klausimą, žr. atvejų pranešimo schemą					
Užmegzti kontaktai su nacionalinėmis ir vietos lygmens vaiko teisių apsaugos institucijomis ir NVO, teikiančiomis saugumo užtikrinimo paramą ir konsultacijas pagal poreikį					
Vaiko teisių apsaugos institucijų, policijos ir kitų organizacijų pavadinimai ir kontaktiniai duomenys, kuriais galima pranešti apie atvejus					
Koordinavimas susitarimas su institucijomis dėl pranešimų tvarkos					
Rengiamos ir saugioje vietoje saugomos susirūpinimą keliančių klausimų/pranešimų ataskaitos					
Tolimesnis domėjimasis perduotais nagrinėti atvejais, nuolatinis ryšio palaikymas					
EFEKTYVUMO STEBĖSENA					
Parengtas ir bendru sutarimu pritartas vaikų saugumo užtikrinimo jūsų organizacijoje veiksmų planas					
Reguliariai peržiūrimas ir atnaujinamas vaikų saugumo užtikrinimo tobulinimo jūsų organizacijoje veiksmų planas					
Reguliariai peržiūrimi vaikų saugumą užtikrinantys veiksmai (įsivertinimo būdu)					
Per vaikų saugumo užtikrinimo incidentus išmokyti pamokų įdiegimas į peržiūrėtas tvarkas ir procesus					
Išorės (nepriklausomas) vaikų saugumo užtikrinimo tvarkos ir procesų vertinimas					

2 TIKSLAS

**Užtikrinti organizacijos
pasirengimą ir prevenciją**

Vaikų saugumo užtikrinimas prasideda nuo prevencijos. Federacijos ir klubai turi būti pasirengę apsaugoti vaikus ir įsdiegti procesus bei tvarkas, užkertančius kelią tyčinei ar netyčinei žalai.

2 tikslas skirtas nustatyti pagrindines procedūras ir praktiką, kurios padėtų sumažinti žalos vaikams futbolo aplinkoje tikimybę. Šiam tikslui pasiekti būtina užtikrinti, kad visi su vaikais dirbantys asmenys – darbuotojai ir savanoriai – būtų patikimi; kad būtų aiškūs elgesio kodeksai, leidžiantys tikėtis, jog visi žino, koks elgesys yra pageidautinas; kad yra tvarka, užtikrinanti išvykų su nakvyne, rūbinių ir užsiėmimų tinkamą organizavimą ir priežiūrą.

Pastangos užtikrinti vaikų saugumą ir įdiegti prevencines priemones prasideda nuo analizės, kas šiuo metu jau yra daroma. Tai atliekama siekiant parengti tvarką ir procedūras apibrėšiantį planą. 19 psl. pateikiama [įsivertinimo forma](#) padės organizacijoms nustatyti dabartinę praktiką ir suplanuoti žingsnius siekiant tapti vaikams saugiu klubu ar federacija.

2.1 pavyzdys: Vaikų saugumo užtikrinimo strategija nacionalinėms federacijoms

Šis vaikų saugumo užtikrinimo strategijos formos pavyzdys, įeinantis į UEFA priemonių rinkinį, buvo parengtas atsižvelgus į mūsų pastangas padėti UEFA narėms vykdyti vaikų saugumo užtikrinimo veiklą.

Tai – UEFA visuotinio įsipareigojimo užtikrinti vaikų saugumą dalis. Strategiją papildys tolimesnės gairės, formos, dalijimasis žiniomis ir mokymai, padėsiantys UEFA narėms parengti savo vaikų saugumo užtikrinimo strategijas, tvarkas ir gerąją praktiką.

Vaikų saugumo užtikrinimo strategija

(nacionalinės federacijos pavadinimas)

(strategijos patvirtinimo data)

Įvadas

Šią vaikų saugumo užtikrinimo strategiją parengė [JŪSŲ FEDERACIJOS PAVADINIMAS]. Ji patvirtinda savo įsipareigojimą užtikrinti, kad futbolas būtų smagi ir saugi veikla visiems jį žaidžiantiems vaikams, nesvarbu, kokio amžiaus, gebėjimų ir įsitraukimo lygio jie būtų.

Šia strategija siekiama penkių tikslų veiklos srityse, kurios turėtų sudaryti kiekvienos nacionalinės federacijos darbo pagrindą užkertant kelią bet kokiai vaikų sužalojimo futbolo aplinkoje rizikai ir tinkamai reaguojant į padarytą žalą.

Nors siekiama parengti išsamią vaikų saugumo užtikrinimo strategiją, turint omenyje futbolo veiklos organizavimo ir žaidimo aplinkos skirtingais lygiais įvairovę, išlieka tikimybė, jog gali kilti joje neaptartos situacijos arba klausimai dėl šios strategijos taikymo praktikoje. Susiklosčius tokioms aplinkybėms, imantis visų veiksmų derėtų vadovautis strategijos dvasia, kurios pagrindas – siekis užtikrinti vaiko geriausius interesus.

5 tikslai

- 1 TIKSLAS: pakloti saugumo užtikrinimo pamatus
- 2 TIKSLAS: užtikrinti organizacijos pasirengimą ir prevenciją
- 3 TIKSLAS: didinti sąmoningumą
- 4 TIKSLAS: dirbti su kitais ir pranešti apie susirūpinimą keliančias situacijas
- 5 TIKSLAS: įvertinti saugumo užtikrinimo sėkmę

1 TIKSLAS: Pakloti saugumo užtikrinimo pamatus

1.1 Atskaitomybė

- 1.1.1 Saugumo užtikrinimas yra kiekvieno asmens atsakomybė.
- 1.1.2 Kiekvienas [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] arba jos vardu bet kuriame lygmenyje ir pareigose dirbantis asmuo turėtų pripažinti jam (jai) tenkančią pareigą užtikrinti vaikų saugumą ir puoselėti vaikų gerovę bei interesus, taip pat atsakomybę imtis atitinkamų žingsnių šiai strategijai įgyvendinti.

1.2 Saugumo užtikrinimo apibrėžimas

- 1.2.1 Vaikų saugumo užtikrinimo strategijoje saugumo užtikrinimas apibrėžiamas kaip organizacijos pareiga užtikrinti, kad futbolas būtų teigiama ir maloni patirtis visiems vaikams ir kad visi vaikai, žaisdami futbolą visose pozicijose ir lygmenyse, būtų apsaugoti nuo sužalojimo (įskaitant smurtą).
- 1.2.2 Vaikų saugumo užtikrinimas apima prevencinius veiksmus sužalojimo rizikai sumažinti ir atsakomuosius veiksmus siekiant užtikrinti, kad atsiradus susirūpinimą keliantiems klausimams šie būtų tinkamai sprendžiami. Toks požiūris atspindi būtinybę remti vaiko interesus ir laikytis tarptautinių standartų bei nacionalinių teisės aktų, ypač tais atvejais, kai susirūpinimą keliantys klausimai yra galimai susiję su nusikalstama veika.
- 1.2.3 Šioje saugumo užtikrinimo strategijoje, remiantis 1989 m. JT vaiko teisių konvencija, vaiku laikomas kiekvienas asmuo, neturintis 18 metų, jeigu pagal taikytiną įstatymą jo pilnametystė nepripažinta anksčiau.

1.3 Kas turima omenyje kalbant apie žalą ir smurtą?

- 1.3.1 Kiekvienas [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] arba jos vardu bet kuriame lygmenyje ir pareigose dirbantis asmuo turėtų suvokti, kad smurtas, žala ir saugumo užtikrinimo klausimai retai kada egzistuoja pavieniui ir negali būti priskirti vienam apibrėžimui ar šablonui – daugeliu atvejų kelios problemos būna persipynusios tarpusavyje.
- 1.3.2 Žala gali būti įvairaus pobūdžio ir paprastai reiškia vaiko saugumui ir gerovei kilusį pavojų. Taip gali nutikti todėl, kad kažkas tyčia pasirenka piktnaudžiauti jam (jai) suteiktais įgaliojimais arba pasitikėjimu ir panaudoja smurtą prieš vaiką. Arba taip gali nutikti dėl prastos praktikos, kurią galimai sąlygojo sąmoningumo ir mokymų stoka, pavyzdžiui, nesugebėjimas tinkamai prižiūrėti vaikų arba imtis veiksmų.
- 1.3.3 Smurtas – tai netinkamas elgesys su vaiku, padarantis arba galintis padaryti vaikui žalos.

Asmuo gali smurtauti prieš vaiką arba pats jam kenkdamas, arba nesugebėdamas užkirsti kelio kito asmens daromai žalai. Prieš vaikus smurtauti gali žmonės, kuriuos vaikai pažįsta iš šeimos aplinkos arba institucijos ar bendruomenės. Kita vertus, nors kiek rečiau, prieš vaikus gali smurtauti nepažįstamieji, pvz., internete. Prieš vaikus gali smurtauti suaugęs asmuo arba keli suaugusieji, arba kitas vaikas (keli vaikai).

- 1.3.4 Smurtas būna įvairių formų ir apima visų rūšių fizinį, emocinį (psichologinį) smurtą ir seksualinę prievartą, nepriežiūrą ir nerūpestingą elgesį, smurtą ir išnaudojimą tiek betarpiškai asmeniškai, tiek ir elektroninėje erdvėje *[dėl apibrėžčių ir tolimesnių gairių žr. Saugumo užtikrinimo priemonių rinkinį]*.
- 1.3.5 Nors įprastai manoma, kad saugumo užtikrinimo klausimai kyla tada, kai suaugęs asmuo netinkamai elgiasi su vaiku, būna, kad ir patys vaikai smurtauja vienas prieš kitą. Paprastai taip nutinka, kai vienas vaikas atsiduria viršesnėje padėtyje dėl jėgos arba turimos įtakos (pvz., dėl to, kad yra vyresnis arba turi valdžią, tarkime, yra komandos kapitonas) – tai vadinama patyčiomis.
- 1.3.6 Patyčių atveju labai svarbu pagelbėti tiek vaikui, iš kurio buvo tyčiojamosi, tiek ir surasti geriausių būdų padėti vaikui, kuris tyčiojosi, užtikrinant, kad nė vienas vaikas nepatirtų žalos ir būtų ginama abiejų vaikų gerovė ir interesai.

1.4 Konkrečiai su futbolu susijusi saugumo užtikrinimo rizika

- 1.4.1 Yra kelios labai specifinės futbolo aplinkai būdingos situacijos, kuriose gali būti padaryta žala ir patirtas smurtas.
- 1.4.2 **TRAUMOS:** kiekviena sporto šaka neatsiejama nuo tam tikros kūno traumų rizikos, ne išimtis ir futbolas. Troškimas patirti sėkmę ir laimėti gali reikšti, kad vaikai verčiami daryti tai, kas pagrįstai peržengia jų amžiaus arba gebėjimų lygio ribas arba nėra tinkama jų amžiui ir gebėjimų lygiui.
- 1.4.3 **SPAUDIMAS DĖL REZULTATŲ:** laimėjimas – svarbi futbolo dalis. Kita vertus, daromas didelis spaudimas pasiekti rezultatą gali jiems pakenkti psichologiškai, emociškai ir fiziškai.
- 1.4.4 **FIZINIS SAUGUMAS:** persirengimo kambariai, dušai ir kitos fizinio kontakto situacijos (pvz., fizinės terapijos ir kitokio gydymo) gali sudaryti prielaidas patyčioms, netinkamam fotografavimui arba filmavimui ir seksualinei prievartai.
- 1.4.5 **KELIONĖS SU NAKVYNE:** išvykos su nakvyne gali būti pavojingos dėl netinkamos priežiūros, pasimetančių vaikų, prieigos prie alkoholio arba netinkamo televizijos turinio, naudojimosi socialiniais tinklais problemų ir prievartos, ypač seksualinės rizikos.

- 1.4.6 **ARTIMI SANTYKIAI:** futbolui labai svarbūs ir naudingi komandos narių tarpusavio santykiai su treneriu ir kitais pagalbiniais darbuotojais (pavyzdžiui, kineziterapeutais ir gydytojais). Daugelis vaikų užmezga artimus ir pasitikėjimu grindžiamus santykius su savo treneriais, kurie tampa jų gyvenime svarbiais žmonėmis, ypač jeigu vaikai neturi pozityvių, palaikančių santykių su kitais suaugusiais. Nepaisant to, kad daug trenerių puoselėja įkvėpiančius santykius pagal geriausius jiems patiktų vaikų interesus, gali atsirasti rizikos dėl piktnaudžiavimo šia suteikta galia ir pasitikėjimu, vaikai gali būti nuskriausti.

1.5 Sąsaja su nacionaliniais teisės aktais arba strategija

- 1.5.1 Šioje strategijoje išdėstyti minimalūs reikalavimai. Visuose veiksmuose, kurių imamasi saugumo užtikrinimo strategijos įgyvendinimo tikslu, privaloma vadovautis atitinkamais įstatymais, jeigu yra teisiškai privalomi teisiniai reikalavimai, kuriuos būtina vykdyti.

1.6 Veiksmai ne futbolo aplinkoje

- 1.6.1 Šioje saugumo užtikrinimo strategijoje pagrindinis dėmesys skiriamas kontaktui su vaikais, kuris vyksta darbe ir veikloje, už kurią atsako [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] arba kuris bet kokio lygmens ir kompetencijos [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] pavaldus subjektas.
- 1.6.2 Kita vertus, šioje strategijoje apibrėžti principai gali būti pažeisti ir futbolo vertybės gali būti pamintos ne tik futbole, bet ir kitokiu netinkamu individualiu ar kolektyviniu elgesiu, pavyzdžiui: talpinant nederamą turinį socialiniuose tinkluose arba asmeniniais seksualiniais santykiais su vaikais.
- 1.6.3 Tokius atvejus būtina atidžiai išnagrinėti, ir bet koks sprendimas dėl tolimesnio bendradarbiavimo su konkrečiu asmeniu turėtų būti pagrįstas principu, kad futbolo veikloje dalyvaujantys vaikai turėtų būti saugūs siekiant geriausių vaiko interesų. Dėl to gali tekti kreiptis į specialią vaiko teisių apsaugos arba teisėsaugos instituciją.

1.7 Pagrindiniai vaikų saugumo užtikrinimo strategijos principai

- 1.7.1 Futbolas turi būti saugi, teigiama ir maloni patirtis visiems vaikams.
- 1.7.2 Visi vaikai turi vienodą teisę į savo gerovės ir galimybių dalyvauti apsaugą bei skatinimą nepaisant amžiaus, lyties, seksualinės orientacijos, etninės arba socialinės kilmės, religijos ir jų gebėjimų ar negalios.
- 1.7.3 Imantis visų veiksmų vaikų saugumui užtikrinti turi būti vadovaujama geriausiais vaiko interesais.

- 1.7.4 Kiekvienas atsako už saugumo užtikrinimą. Vaikai taip pat gali atlikti vaidmenį padėdami apsaugoti save ir kitus vaikus, nors galutinė atsakomybė už saugumo užtikrinimą tenka suaugusiems.
- 1.7.5 Saugumo užtikrinimo priemonės turėtų padėti įtraukti visus ir nediskriminuoti, priemonėse būtina atsižvelgti į tai, kad kai kurie vaikai (pavyzdžiui, turintys negalią) gali patirti didesnę smurto riziką.
- 1.7.6 Saugumo užtikrinimo veikloje labai svarbus skaidrumas ir atvirumas. Smurtas ir skriauda gali suvežėti, jei darbuotojai, savanoriai, partneriai, vaikai, šeimos ir bendruomenės nariai nesijaučia galintys išsakyti jiems nerimą keliančius klausimus.
- 1.7.7 Į visus pareikštus nuogąstavimus dėl vaiko saugumo ir apsaugos turėtų būti žiūrima rimtai. Esant reikalui privaloma imtis atitinkamų veiksmų vaiko saugumui užtikrinti, galimai ir kreipiantis į teisėsaugos ar vaiko teisių apsaugos institucijas.
- 1.7.8 Nė viena organizacija nepajėgi užtikrinti vaikų saugumo dirbdama pavieniui, todėl būtina bendradarbiauti su kitomis organizacijomis, valstybės institucijomis (pvz., vaiko teises ginančiais departamentais ir ministerijomis) ir, jei būtina, kitomis grupėmis.
- 1.7.9 Konfidencialumas turi būti užtikrinamas neatskleidžiant susijusių asmenų (tiek apie susirūpinimą keliančius klausimus prabilusio asmens, konkretaus vaiko ir įtariamo skriaudiko) asmens duomenų. Nebent tai yra būtina, kad būtų galima perduoti informaciją ir užtikrinti vaiko apsaugą, pavyzdžiui, tada, kai įtariama baudžiamoji veika.
- 1.7.10 Visi saugumo užtikrinimo veiksmai turėtų būti vykdomi vadovaujantis atitinkamais nacionaliniais ir tarptautiniais teisės aktais ir strategijomis.

2 TIKSLAS: užtikrinti organizacijos pasirengimą ir prevenciją

2.1 Saugumo užtikrinimo strategijos priėmimas

- 2.1.1 [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] priimtas sprendimas priimti šią vaiko saugumo užtikrinimo strategiją drauge su priemonėmis ir gairėmis. Susijusiems mėgėjų ir profesionalų klubams pateikiamas saugumo užtikrinimo strategijos pavyzdys.
- 2.1.2 Šios strategijos privalo laikytis kiekvienas asmuo, kuris futbole arba su juo susijusioje srityje, įskaitant ir [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] ar kurį nors [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] pavaldų subjektą, eina kokias nors bet kurio lygmens pareigas.

- 2.1.3 [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] padės su ja susijusiems mėgėjų ir profesionalų klubams pritaikyti pateiktą saugumo užtikrinimo strategijos pavyzdį savo organizacijos poreikiams, o šie klubai įsipareigoja įgyvendinti jos nuostatas ir tam tikrus minimalius reikalavimus.
- 2.1.4 Ši vaiko saugumo užtikrinimo strategija bus parengta [KALBA] kalba. [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] dirbantiems arba jos vardu veikiantiems asmenims, įskaitant mėgėjų ir profesionalų klubus, įvairiais kanalais bus išplatinta šios strategijos kopija.

2.2 Už saugumo užtikrinimą atsakingų asmenų paskyrimas

- 2.2.1 Siekdama užtikrinti šios saugumo užtikrinimo strategijos įgyvendinimą, [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] paskirs už saugumo užtikrinimą atsakingą asmenį [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] administracijoje. Šis asmuo palaikys ryšį su kitais už saugumo užtikrinimą atsakingais asmenimis kitose organizacijose, įskaitant susijusius mėgėjų ir profesionalų klubus.
- 2.2.2 Visi susiję mėgėjų ir profesionalų klubai bus skatinami paskirti mažiausiai po vieną asmenį, kuriam būtų pavesta vykdyti atsakingo už saugumo užtikrinimą asmens funkcijas.
- 2.2.3 Už saugumo užtikrinimą atsakingo asmens vaidmuo – būti kontaktiniu asmeniu, konsultuoti, remti ir padėti organizacijai įgyvendinti saugumo užtikrinimo strategiją ir susijusias procedūras, įskaitant reagavimo į konkrečius atvejus ir susirūpinimą keliančias situacijas procedūras.
- 2.2.4 Rekomenduojama, kad už saugumo užtikrinimą atsakingo asmens pareigos būtų skirtos bent minimalių žinių apie vaikų apsaugą arba saugumo užtikrinimą turinčiam asmeniui. Kita vertus, šis vaidmuo gali būti paskirtas ir bet kuriam kitam pareigingam asmeniui, gerbiančiam komandą ir gebančiam atlikti reikalaujamas užduotis [žr. *gaires dėl už saugumo užtikrinimą atsakingo asmens vaidmenų ir atsakomybės sričių*].

2.3 Saugesnė personalo atranka

- 2.3.1 Bus įdiegtos saugesnės įdarbinimo procedūros, kurios padės užtikrinti, jog vaikams galintys kelti pavojų kandidatai bus nustatyti ir jiems bus neleista dirbti su vaikais.
- 2.3.2 Saugesnio įdarbinimo procedūros gali apimti pirmines atrankas, atrankas ir po atrankos vykdomus veiksmus užtikrinant, kad būtų įdiegta kiek įmanoma daugiau apsaugojimo priemonių [žr. *saugesnės personalo atrankos gaires*].

- 2.3.3 Kad su vaikais negalėtų dirbti netinkami asmenys, nė vienas neturėtų pradėti su jais dirbti tol, kol nebuvo užbaigti visi saugesnės personalo atrankos procesai, visi asmens tinkamumo patikrinimai ir visos įvadinių arba kitokių mokymo apie saugumo užtikrinimą sesijos.
- 2.3.4 Tam tikrais išimtiniais atvejais galima pradėti vykdyti veiklą nebaigus saugesnės personalo atrankos patikrų. Tačiau tokiais atvejais būtina įdiegti papildomas priemones (pvz., papildomą priežiūrą ir griežtą draudimą dirbti vienam individualiai), kad organizacija galėtų būti tikra, jog sumažintas galimas pavojus vaikams.
- 2.3.5 Su saugesne personalo atrankos praktika susiję dokumentai (pavyzdžiui, rekomendacijos) privalo būti saugomos. Ši informacija privalo būti laikoma ir sunaikinama vadovaujantis taikytinomis asmens duomenų apsaugos taisyklėmis.

2.4 Elgesio kodeksai

- 2.4.1 [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] dirbantiems arba jos vardu veiklą vykdančioms asmenims taikomi aiškūs elgesio kodeksai. Juose yra išdėstyti aiškūs lūkesčiai dėl vaikų saugumo užtikrinimo ir aprašomas pageidaujamas bei draudžiamas elgesys [žr. *Saugumo užtikrinimo priemonių rinkinį dėl atitinkamų elgesio kodekso normų, susijusių su vaikų saugumo užtikrinimu*].
- 2.4.2 Bet koks dalyvavimas [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] ir [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] organizuojamoje veikloje galimas tik tada, kai konkretus asmuo bus supažindintas pasirašytinai su šių elgesio kodeksų nuostatomis ir sutiks jų laikytis, o nuorodos į šiuos elgesio kodeksus bus pateiktos visose darbo sutartyse.
- 2.4.3 Į visus elgesio kodekso pažeidimus reaguojama nedelsiant, išsaugant informacijos konfidencialumą „būtina žinoti“ pagrindu, tinkamai vadovaujantis darbo sutarties ir teisiniais reikalavimais.
- 2.4.4 Įtarus elgesio kodekso pažeidimą arba gavus apie tai pranešimą, galima kreiptis į už vaiko saugumo atsakingų [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] darbuotojų grupę, kad nepriklausomas, nešališkas ir reikiamos kompetencijos saugumo užtikrinimo srityje turintis asmuo atitinkamai ištirtų šį atvejį vadovaudamasis oficialia galiojančia procedūra.
- 2.4.5 Reaguodama į tokius atvejus, [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] imsis visų būtinų priemonių prieš vaikų teises pažeidusį arba [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] vidaus taisyklių nesilaikiusį prasikaltusįjį asmenį.
- 2.4.6 Būtina įvertinti pavojų vaikams ir nuspręsti, ar prasikaltęs asmuo (asmenys) turėtų būti laikinai nušalintas (-i) nuo darbo organizacijoje laukiant atitinkamo tyrimo rezultatų.

- 2.4.7 Elgesio kodeksuose bus numatytos konkrečios drausminės priemonės už pažeidimus. Galimos įvairios priemonės - nuo įspėjimo arba laikino nušalinimo nuo pareigų, galimai derinamo su papildomų mokymų ir sąmoningumo ugdymo priemonėmis, iki atleidimo iš darbo.
- 2.4.8 Elgesio kodeksai taikomi neribojant galimybės skirti galimas baudžiamąsias sankcijas.

2.5 Priežiūra ir individualus darbas

- 2.5.1 Paprastai reikėtų vengti individualaus darbo. Su vaikais turėtų dirbti mažiausiai 2 suaugusieji. Tenka pripažinti, kad ne visada tai yra įmanoma, tačiau suaugusieji visada turėtų dirbti atvirai, stebint kitiems, ir pageidautina, su vaikų grupėmis, o ne individualiai su vaiku vienas prieš vieną.
- 2.5.2 Atsižvelgiant į kontekstą ir konkrečių vaikų amžių bei gebėjimus, visada privalo dalyvauti tiek suaugusiųjų, kiek būtų pakankama tinkamam vaikų saugumui užtikrinti. Atliekant bet kokį rizikos vertinimą kaskart turėtų būti svarstomi priežiūros ir individualaus darbo klausimai.
- 2.5.3 [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] rekomenduoja tokį suaugusiųjų ir vaikų santykį:
- 1 suaugęs 10-iai vaikų nuo 13 iki 18 metų amžiaus,
 - 1 suaugęs 8 vaikams nuo 9 iki 12 metų,
 - 1 suaugęs 6 vaikams nuo 5 iki 8 metų,
 - 1 suaugęs 3 vaikams jaunesniems nei 4 metų vaikams.
- 2.5.4 Nesurinkus pakankamo suaugusiųjų skaičiaus reikalaujamam priežiūros lygiui pasiekti užsiėmimas turi būti atšauktas.
- 2.5.5 Teikiant medicinos arba kitokią intymaus pobūdžio pagalbą vaikams turi būti leidžiama šalia savęs turėti jų pasirinktą kitą vaiką arba suaugusįjį.
- 2.5.6 Antidopingo mėginių paėmimui iš nepilnamečio taikomi tam tikri specialūs reikalavimai, kurių privaloma laikytis testavimo procedūros metu. Apie tai, kad buvo atrinkti dopingo kontrolei, nepilnamečiams sportininkams reikia pranešti dalyvaujant suaugusiajam. Sportininkas gali pasirinkti būti lydimas komandos atstovo per visą mėginio paėmimo procedūrą. Nepilnamečiui sportininkui atsisakius atstovo dalyvavimo per mėginio davimo procedūrą, šlapimo mėginio paėmimo metu privalo dalyvauti dopingo kontrolės pareigūną stebintis asmuo.
- 2.5.7 [PAVADINIMAS] varžybose dalyvaujantys klubai, renginius vykdančys [PAVADINIMAS] nariai įsipareigoja užtikrinti, kad už kiekvieną dalyvaujantį nepilnametį būtų tinkamai užpildyta ir pasirašyta „susipažinimo ir sutikimo forma nepilnamečiams“. Užpildytos formos privalo būti saugomos nacionalinėse federacijose arba klubuose ir pateikiamos [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] prašymu.

- 2.5.8 Vaikai neturėtų gauti asmeninių priežiūros paslaugų (pvz. būti prausiami), jeigu jie sugeba tai padaryti patys.
- 2.5.9 Rūbinės, dušai ir pan. turėtų būti prižiūrimi, tačiau taip, kad būtų saugomas vaikų privatumas [žr. *Saugumo užtikrinimo priemonių rinkinį*]. Vaikams persirenginėjant rūbinėse turėtų būti tik už vaikų priežiūrą atsakingas suaugusysis. Joks kitas asmuo (pvz., fotografai) neturėtų būti persirengimo kambariuose, kai juose persirenginėja vaikai. Jiems turėtų būti pasakyta kada jie gali užėiti ir kada turėtų išeiti.
- 2.5.10 Išvykose su nakvyne (pvz., atvykus į rungtynes išvykoje ir treniruočių stovyklas), vaikai neturėtų miegoti vieni tame pačiame kambaryje kaip ir juos prižiūrintys suaugusieji, išskyrus jeigu konkretus vaikas yra suaugusiojo giminaitis arba suaugęs asmuo buvo paprašytas vaiko tėvų ar globėjų pagloboti vaiką.
- 2.5.11 Turėtų būti nustatyta aiški tvarka, kaip turėtų būti elgiamasi pasimetus vaikui arba jo pasigedus, arba tėvams ar globėjams nepasiėmus vaiko.
- 2.5.12 Jei vaikams leidžiama vykti į užsiėmimus ir iš jų savarankiškai, raštišką leidimą jiems taip elgtis turi suteikti vienas iš vaiko tėvų arba kitas asmuo, turintis įgaliojimus duoti tokį leidimą (pvz., teisinis globėjas).

2.6 Lankytojai, įskaitant žiniasklaidos atstovus, dalyvaujantys [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] jaunimo varžybose ir kituose renginiuose

- 2.6.1 [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] ir kiekvienas asmuo, kuriam [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] buvo pavesta atlikti konkrečių vaidmenį [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] jaunimo varžybose, turėtų užtikrinti, kad visi lankytojai, už kuriuos jie yra atsakingi (įskaitant žiniasklaidos atstovus), prieš apsilankymą būtų supažindinti ir suprastų šios vaikų saugumo užtikrinimo strategijos principus bei sutiktų laikytis joje apibrėžtų terminų ir sąlygų.
- 2.6.2 Lankytojai (įskaitant žiniasklaidos atstovus) turėtų visada būti lydimi, o vieni be palydos su vaikais gali būti paliekami tik išimtiniais atvejais (pvz., jeigu yra atliekamas tyrimas). Tokiu atveju būtina imtis papildomų apsaugos priemonių, kad lankytojas arba stebėtojas nekeltų pavojaus vaikams.
- 2.6.3 Bendraujant su žiniasklaida vaikų saugumui ir gerovei niekada neturėtų kilti pavojus. Žiniasklaidos atstovams negalima suteikti asmeninės informacijos, pavyzdžiui, namų adreso.

- 2.6.4 Leidimas žiniasklaidai ir kitiems naudoti atvaizdus ir istorijas turėtų būti gautas tiek iš vaiko, tiek ir už vaiką atsakingo asmens, pvz., vieno iš tėvų.
- 2.6.5 Draudžiama naudoti arba platinti įžeidžiančio ar išnaudojančio turinio vaikų atvaizdus, įskaitant atvaizdus, kuriuose vaikas yra nepilnai apsirengęs.

2.7 Apsauga elektroninėje erdvėje ir sauga

- 2.7.1 Bus atliktas naudojimosi technologijomis ir žiniasklaida keliamos rizikos vaikų saugai vertinimas ir nustatyti žingsniai šiai nustatytai rizikai panaikinti arba sumažinti.
- 2.7.2 [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] teiks gaires dėl tinkamo naudojimosi technologijomis (internetu, mobiliaisiais telefonais, socialiniais tinklais ir pan.), susijusias su vaikų saugumo užtikrinimu ir saugumo užtikrinimo strategijos įgyvendinimu.
- 2.7.3 Jeigu vaikas turi prieigą prie interneto, bus įdiegti filtrai ir blokavimo programinė įranga, padėsianti užkirsti galimybes prieiti prie netinkamos, taip pat ir įžeidžiančios, medžiagos. Visuose [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] suteiktuose įrenginiuose bus užblokuota prieiga prie tinklalapių, skatinančių smurtą prieš vaikus arba talpinančių vaikams galinčių pakenktų atvaizdų ir informacijos.
- 2.7.4 Gavus įžeidžiančios medžiagos arba nepageidaujamų žinučių, apie tai bus pranešta už saugumo užtikrinimą atsakingiesiems asmenims, kurie savo ruožtu privalės apie incidentą informuoti IT saugumo komandą, kad ši galėtų patobulinti interneto prieigos saugą bei atitinkamas teisėsaugos institucijas. Derėtų atminti, kad pranešant apie konkrečią medžiagą arba žinutes šios negali būti persiunčiamos elektroniniu būdu, nes toks veiksmas gali būti laikomas nusikalstama veika pagal tarptautinę teisę.

2.8 [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] partnerystės

- 2.8.1 Derėtų skirti ypatingą dėmesį vaikų saugumo užtikrinimo klausimams. Partnerystės susitarimuose ir sutartyse turėtų būti įtraukiamos nuorodos į vaikų saugumo užtikrinimo priemones, taip pat turėtų būti aiškiai apibrėžti veiksmai, kurių būtų imtasi kilus kiekvienam susirūpinimo dėl vaikų saugumo klausimui.
- 2.8.2 Jeigu susirūpinimas dėl vaiko saugumo užtikrinimo susijusi su [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] partnerio veikla, derėtų apsvarstyti ne tik tai, ar apie tokius susirūpinimą keliančius klausimus pranešti atitinkamoms institucijoms, tačiau taip pat ir tai, ar nederėtų nutraukti partnerystės. Reikėtų vadovautis sutartyje numatytais procedūromis. Dėl papildomų gairių, žr. 4.3 skyrių, skirtą pranešimams apie incidentus.

- 2.8.3 Su partneriu susijusio klausimo dėl vaiko saugumo kėlimas automatiškai nereiškia, kad būtina nutraukti partnerystę. Priimant bet kurį sprendimą dėl tolimesnės partnerystės privaloma atsižvelgti į partnerio reakciją ir jo įsipareigojimą spręsti situaciją.

3 TIKSLAS: didinti sąmoningumą

3.1 Sąmoningumo didinimas ir mokymai

- 3.1.1 Kiekvienas asmuo, dirbantis [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] arba veikiantis jos vardu, įskaitant susijusius mėgėjų ir profesionalų klubus, taip pat bendruomenes, šeimas, vaikus ir kitas suinteresuotąsias šalis, turėtų būti supažindintas su vaikų saugumo užtikrinimo strategija ir suprasti, kaip atpažinti ir pranešti apie smurtą arba įtariamą smurto atvejį.
- 3.1.2 [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] pateiks šiam tikslui parengtus saugumo užtikrinimo mokymų modulius (tiek elektroniniam, tiek ir savarankiškam mokymuisi) ir padės savo nariams mėgėjų ir profesionalų klubams.
- 3.1.3 Ypatingas dėmesys bus skiriamas vaikų informavimui apie strategiją ir įvairiems galimiems apsaugojimo būdams. Šiuo tikslu bendradarbiaujant su vaikais galima parengti vaikams pritaiktą strategijos versiją ir mokymų modulius.
- 3.1.4 Atsižvelgiant į vykdomo darbo pobūdį ir konkretų darbuotojų, savanorių, trenerių ir pan. vaidmenį, išsilavinimą ir patirtį, gali būti rengiami specialūs vaiko gerovės, saugumo ir saugos mokymai.
- 3.1.5 [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] reguliariai atnaujins informaciją apie vaikų saugumo užtikrinimą formaliosiomis (pvz., mokymuose arba vykdant priežiūrą) arba neformaliosiomis priemonėmis (pvz., diskusijose komandos susirinkimuose).
- 3.1.6 Nors [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] teikia rekomendacijas ir vykdo mokymus dėl konkrečioms pareigybėms tenkančios atsakomybės ir pareigų pagal šią strategiją, visi suaugusieji privalo asmeniškai prašyti papildomų paaiškinimų ir konsultuotis, jeigu nėra tikri, ko iš jų tikimasi pagal pareigas. [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] už vaikų saugumo užtikrinimą atsakinga komanda arba už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingas asmuo yra pirmasis asmuo, į kurį reikėtų kreiptis su tokiais prašymais.
- 3.1.7 Visų vykdomų mokymų ir orientavimo užsiėmimų dokumentai, įskaitant užsiėmimų datą ir dalyvių sąrašus, turi būti saugomi. Šie dokumentai turėtų būti saugomi vadovaujantis atitinkamomis duomenų valdymo procedūromis.

Rizikos vertinimai

- 3.2.1 Rizikos vertinimai yra svarbus kiekvieno saugumo užtikrinimo proceso elementas. Jie sudaro prevencinių veiksmų pagrindą, užtikrindami, kad veikla yra saugi, o nustatyta rizika yra šalinama arba sumažinama. Be to, juose apibrėžiami konkretūs veiksmai, kurių reikėtų imtis iškilus kiekvienam susirūpinimą dėl saugumo užtikrinimo keliančiam klausimui.
- 3.2.2 Organizuojant veiklą (pvz. varžybas), turėtų būti atliktas rizikos vertinimas, kurio metu nustatomi galimo pavojaus šaltiniai ir parengiamas planas šiam pavojui sumažinti. Atsakomybė už rizikos vertinimo atlikimą tenka pagrindinę atsakomybę už tą užsiėmimą turinčiam asmeniui [žr. *Saugumo užtikrinimo priemonių rinkinyje pateiktą Rizikos vertinimą formą*].
- 3.2.3 Jeigu atlikus vertinimą padaroma išvada, kad yra pernelyg daug pavojaus šaltinių, kurių neįmanoma sumažinti iki priimtino lygio, užsiėmimas nebeturėtų būti organizuojamas.
- 3.2.4 Prieš vaikams pradedant dalyvauti fizinėje veikloje būtina susirinkti kontaktinius duomenis asmenų, į kuriuos būtų kreipiamasi nenumatytais atvejais, ir medicininę informaciją. Ši informacija turėtų būti pasiekama visiems asmenims, atsakingiems už vaikų saugumą atitinkamuose renginiuose.
- 3.2.5 Rizikos valdymo priemonės yra reguliariai peržiūrimos tiek veiklos eigoje, tiek ir jai pasibaigus. Tokiu būdu sudaroma galimybė į patirtį atsižvelgti būsimose veiklose ir atlikti reikiamus pakeitimus.

3.3 Saugus kanalas, kuriuo galima išsakyti susirūpinimą keliančius klausimus

- 3.3.1 Privalo būti parengta aiški pranešimų apie susirūpinimą keliančius klausimus tvarka. Su ja turi būti supažindinti visi organizacijoje dirbantys asmenys, taip pat vaikai, jų šeimos bei bendruomenės.
- 3.3.2 Pranešimų nagrinėjimo schema paaiškins visus pranešimų nagrinėjimo žingsnius. Už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingas asmuo bus pagrindinis asmuo, į kurį bus kreipiamasi pirmiausia [žr. *Saugumo užtikrinimo priemonių rinkinį*].
- 3.3.3 Siekiant procesų suderinamumo, pranešimo nagrinėjimų schema ir susijusios procedūros bus aptartos su atitinkamomis vaiko teisių apsaugos arba teisėsaugos institucijomis (taip pat žr. 4 tikslą).
- 3.3.4 [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] sudarys galimybę iškelti susirūpinimą keliančius klausimus (įskaitant galimybę pranešti anonimiškai). Skundus galima siųsti ir raštu [VARDAS, PAVARDĖ] arba apie susirūpinimą keliančius klausimus galima pranešti tiesiogiai asmeniui, kuriuo pasitikima [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS].
- 3.3.5 [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] garantuoja visišką šio proceso ir neoficialaus tyrimo procedūros metu gautų dokumentų konfidencialumą.

- 3.3.6 Nepasitvirtinus susirūpinimą keliantiems klausimams neturėtų būti imamas jokių baudžiamųjų veiksmų prieš pranešusį asmenį, jeigu tokiais pareiškimais nebuvo siekiama piktavališkų tikslų.
- 3.3.7 Už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingas asmuo privalo saugoti rašytinius įrašus apie gautus pranešimus (net ir neaiškius pranešimus) saugioje, kitiems nežinomoje vietoje [žr. *Saugumo užtikrinimo priemonių rinkinį*].
- 3.3.8 Į visus susirūpinimą keliančius klausimus bus reaguojama rimtai ir jie bus nagrinėjami vadovaujantis šia saugumo užtikrinimo strategija bei joje apibrėžta tvarka. Taip pat žr. 4 tikslą.

4 TIKSLAS: dirbti su kitais ir pranešti apie susirūpinimą keliančius klausimus

4.1 Santykių užmezgimas su vaiko teisių apsaugos institucijomis

- 4.1.1 Siekiant palengvinti iškilusio klausimo nagrinėjimo perdavimą kitoms institucijoms prireikus specialisto konsultacijos ir pagalbos, būtina užmegzti santykius su policija ir atitinkamomis vaiko teisių apsaugos ir teisėsaugos institucijomis. Šie santykiai taip pat bus reikalingi tam, kad policija ir atitinkamos institucijos galėtų oficialiai patvirtinti pranešimų apie susirūpinimą keliančius klausimus tvarką.
- 4.1.2 Siekiant palengvinti pranešimų perdavimą vietos vaiko teisių apsaugos ir teisėsaugos institucijoms reikėtų iš anksto nustatyti kontaktinius asmenis šiose įstaigose. Reikėtų išsisaugoti kontaktinius duomenis, kad prireikus būtų galima greitai ir efektyviai atlikti kreipimąsi.
- 4.1.3 Už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingiems asmenims ir kitiems darbuotojams rekomenduojama dalyvauti šių kitų organizacijų organizuojamuose vaikų saugumo užtikrinimo ir vaiko teisių apsaugos mokymuose.

4.2 Atviros darbo aplinkos sukūrimas

- 4.2.1 Ieškant pagalbos arba norint pasikonsultuoti dėl vaikų saugumo užtikrinimo, į tai būtina žiūrėti rimtai. Konsultacijos arba pagalbos paieškos niekada neturėtų būti vertinamos kaip asmens gebėjimų arba žinių trūkumas, arba gandų platinimas ir pan.
- 4.2.2 Jeigu [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] dirbantys arba jos vardu veiklą vykdančys asmenys su vaiko teisių apsaugos incidentais susiduria kaip tiriamieji arba liudininkai, jiems būtina suteikti tinkamą pagalbą. Šia pagalba gali būti papildoma priežiūra arba konsultavimas.

4.3 Pranešimai apie incidentus ir tolimesnės priemonės

- 4.1.4 Kiekvienas pranešimas apie saugumo incidentus, jo tyrimas ir valdymas privalo atitikti nacionalinius teisės aktus. Svarstant, ar dėl apsaugos nukreipti vaiką į išorės instituciją, visada privaloma atsižvelgti į atitinkamoje šalyje galiojančią teisinę tvarką, taip pat į geriausių vaiko interesus ir norus.
- 4.1.5 Nagrinėjant susirūpinimą keliančius klausimus, teikiant medicininę arba psichologinę pagalbą vaikui, gali dalyvauti tik tie asmenys, kurių dalyvavimas yra būtinas. Po kiekvienos procedūros būtina parengti dokumentą, kurį pasirašo procedūros dalyviai. Dokumentas siunčiamas [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingai komandai.
- 4.1.6 Pranešimo perdavimas vaiko teisių apsaugos arba teisėsaugos institucijoms turėtų vykti tos institucijos nustatyta tvarka; institucijos gali būti nustačiusios priimtina pranešimų formą. Jeigu pranešimas perduodamas žodžiu, toks perdavimas turi būti patvirtintinas ir raštu.

5 TIKSLAS: įvertinti saugumo užtikrinimo sėkmę

- 5.1.1 Galutinė atsakomybė už vaikų saugumo užtikrinimo strategijos įgyvendinimą [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] tenka už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingai komandai.
- 5.1.2 Ne rečiau kaip kartą per metus [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] įvertins įsidiętas vaikų saugumo užtikrinimo priemones ir vaikų saugumo užtikrinimo strategijos įgyvendinimą *[žr. Saugumo užtikrinimo priemonių rinkinyje pateiktą formą]*.
- 5.1.3 Remiantis atliktu kasmetiniu vertinimu turėtų būti rengiamas metinis veiksmų planas nustatytoms šios strategijos įgyvendinimo spragoms pašalinti ir rizikai sumažinti *[žr. Saugumo užtikrinimo priemonių rinkinyje pateiktą formą]*.
- 5.1.4 Ne rečiau kaip kas 3 metai [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] turėtų paprašyti su ja susijusių klubų įvertinti jų organizacijoje susiklosčiusią situaciją. Tuo remiantis turėtų būti parengta saugumo užtikrinimo priemonių visoje šalyje apžvalga.
- 5.1.5 Ši vaikų saugumo užtikrinimo strategija yra gyvas dokumentas, kuris bus peržiūrimas kas 3 metus.
- 5.1.6 [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] gali reguliariai užsakyti šios saugumo užtikrinimo strategijos ir su ja susijusių procedūrų įgyvendinimo ir tinkamumo išorinį vertinimą.

Baigiamosios nuostatos

Šią strategiją [DATA] patvirtino [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS]. Ji įsigalioja tą pačią dieną. [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] įgalioja [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] administraciją patvirtinti šiai strategijai įgyvendinti būtinas gaires arba kitus dokumentus.

Iškilus klausimams dėl šios strategijos, prašome kreiptis į už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingą [JŪSŲ ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS] asmenį.

2.2 pavyzdys: Bendrasis rizikos vertinimas

Bendrasis rizikos vertinimas turėtų būti atliekamas kasmet. Jo tikslas – nustatyti riziką ir būtinus veiksmus šiai rizikai sumažinti arba pašalinti. Reguliariai atliekami rizikos vertinimai taip pat padeda įgyvendinti vaikų saugumo užtikrinimo strategiją. Atsižvelgiant į nustatytų veiksmų pobūdį, šie veiksmai gali būti įtraukti į vaikų saugumo užtikrinimo veiksmų planą.

Šioje formoje įtraukti klausimai yra tik rekomendacinio pobūdžio, todėl turėtų būti pritaikyti atskirų federacijų ar klubų specifikai. Nustačius pavojaus šaltinius turėtų būti įvardijama konkreti su vaikais susijusi rizika. Pavyzdžiui, dėl „nepakankamos trenerio kvalifikacijos“ vaikai galėtų susižeisti arba būti palikti be priežiūros. Kiekviena rizika ar susirūpinimą keliantis klausimas turėtų būti priskiriami aukštos, vidutinės arba žemos rizikos sričiai, įvertinus tokios rizikos atsiradimo tikimybę. Kiekvienai tokiai rizikos rūšiai turėtų būti parengtas tokios rizikos valdymo/sumažinimo veiksmų planas.

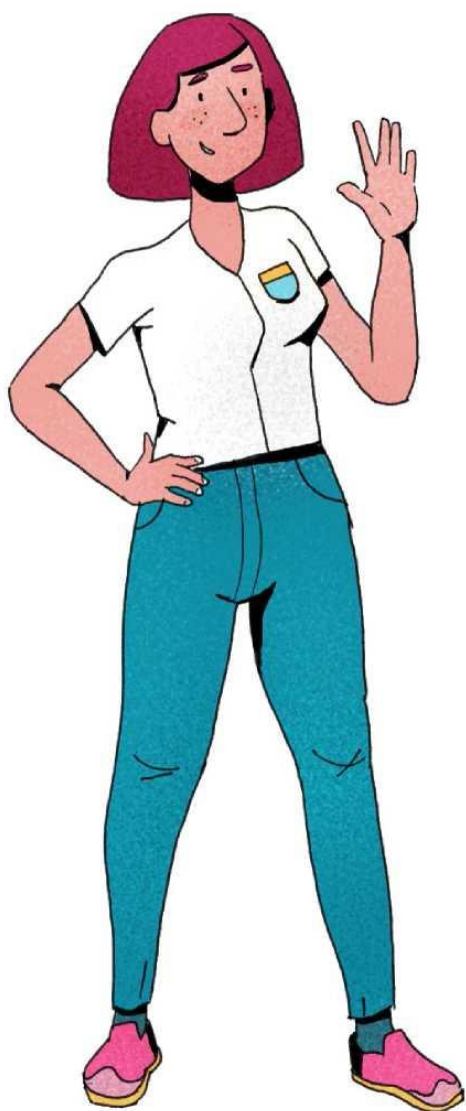

Galimas pavojus/susirūpinimą kelianti priežastis	Žalos tikimybė: maža/ vidutinė/aukšta (M/V/A)	Konkreči rizika ar susirūpinimą keliantis klausimas, susijęs su pavojumi, pvz. kas galėtų atsitikti	Būtinai veiksm ai	Veiksmų atlikimo laikas, atsakingi asmenys
KLUBO IR TRENERIŲ PRAKTIKA				
Nepakankama trenerių kvalifikacija				
Priežiūros stoka				
Gairių trūkumas dėl kelionių ir pan.				
Netinkama praktika, pvz., veikla nepritaikyta pagal amžių				
Netinkama drausmė				
DARBUOTOJAI				
Netinkamų asmenų įdarbinimas tiesioginiam darbui su vaikais				
Nepakankami mokymai treneriams apie saugumo užtikrinimą				
Yra asmenų, kurie neturi tinkamos kvalifikacijos, žinių savo darbui atlikti				
Savanoriams trūksta žinių ir mokymų apie saugumo užtikrinimą				
Kiti suaugusieji, bendraujantys su vaikais, pvz., apsaugos darbuotojai arba medicinos personalas				
SKUNDAI IR DRAUSMĖ				
Susirūpinimą keliantis kai kurių suaugusiųjų ir komandos narių elgesys su vaikais				
Skundų pateikimo ir drausminių nuobaudų tvarkos nebuvimas organizacijoje				
Į skundus nežiūrima rimtai				
PRANEŠIMŲ TVARKA				
Nepakankamas susipažinimas su saugumo užtikrinimo strategija, elgesio kodeksu				
Nėra pranešimų vietos valdžios institucijoms, pvz., policijai, socialinėms tarnyboms, tvarkos				
Nėra aiškos strategijos ir procedūrų				
Vaikas (suaugusieji) tiksliai nežino, kaip pranešti apie susirūpinimą keliančius klausimus, ir su kuo kalbėtis				

Galimas pavojus (susirūpinimą kelianti priežastis)	Žalos tikimybė: maža (vidutinė) (aukšta) (M/V/A)	Konkreči rizika (susirūpinimą keliantis klausimas, susijęs su pavojumi, pvz. kas galėtų atsitikti)	Būtinai veiksmai	Veiksmai atliktini iki kada ((kas turi juos atlikti))
Sąlygos				
Prastos būklės ar pavojingas inventoriųs				
Neleistinai prieinama prie vaikams skirtų zonų ir persirengimo kambarių, tualetų ir pan.				
Fotografavimas, filmavimas arba įrašinėjimas draudžiamose vietose				
Vaikai naudojami tomis pačiomis patalpomis kartu su suaugusiais, pvz., rūbinėmis, dušais				
TRANSPORTAS IR KELIONĖS				
Pervažiavimas tarp skirtingų vietų nesaugus				
Vairuotojai nepatikrinti dėl gebėjimų užtikrinti saugumą				
Nėra gairių dėl kelionių ir išvykų, pvz., dėl medicinos priežiūros, nakvynių, važiavimo drauge automobiliais				
BENDRI KLAUSIMAI				
Neleistinas veiklos fotografavimas ir įrašinėjimas				
Nederamas naudojimasis socialiniais tinklais ir bendravimas tarp jaunesnių nei 18 metų nepilnamečių ir suaugusiųjų arba bendraamžių				
Didelis pakantumas ar abejingumas fiziniam smurtui ir traumoms				
Bendro pobūdžio elgesio problemos				

2.3 Gairės: už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingo asmens vaidmuo ir atsakomybė

Už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingo asmens vaidmuo yra labai svarbus siekiant, kad aplinka, kurioje įvairių amžiaus grupių ir gebėjimų vaikai žaidžia futbolą, būtų

saugi ir teiktų malonumą. Tai anaipol nereiškia, kad už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingam asmeniui tenka visa atsakomybė už vaikų saugumo užtikrinimą organizacijoje. Kaip sako pats pavadinimas, tokiam žmogui tenkantis vaidmuo – tai buvimas kontaktiniu asmeniu, konsultuojančiu ir padedančiu organizacijoje įgyvendinti vaikų saugumo užtikrinimo strategiją ir susijusias procedūras, tame tarpe ir reagavimo į incidentus procedūrą. Kad galėtų tai daryti, už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingam asmeniui reikalingas vadovybės palaikymas ir bendradarbiavimas su visais organizacijoje dirbančiais arba jos vardu veiklą vykdančiais asmenimis.

Nors už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingo asmens vaidmuo yra svarbus, jis neturėtų būti pernelyg keblus. Gali būti, kad kilus incidentui atsiras papildomo darbo, tačiau didžiąją laiko dalį šios pareigos reiškia pasirengimą prireikus teikti konsultacijas ir padėti. Idealiu atveju organizacijose turėtų būti mažiausiai po du už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingus asmenis, kad šie galėtų dalintis darbo krūviu ir visada pareigas vykdytų bent vienas jų, jeigu kito nebūtų vietoje.

Organizacijos turėtų užtikrinti, kad visi asmenys, dirbantys organizacijoje ar vykdančys veiklą jos vardu, taip pat tėvai ir vaikai, žinotų, kas yra už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingi asmenys, bei turėtų jų kontaktinius duomenis.

Rekomenduojamos už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingo asmens funkcijos ir atsakomybės sritys

- Kontaktinis asmuo (pirmasis asmuo, į kurį kreipiamasi), vadovaujantis vaikų saugumo užtikrinimo veiklai organizacijoje;
- Pasirūpinti, kad būtų rengiami saugumo užtikrinimo mokymai darbuotojams, savanoriams ir kitiems asmenims;
- Pasirūpinti, kad darbuotojai ir kiti asmenys žinotų apie vaikų saugumo užtikrinimo strategiją ir jiems tenkančią atsakomybę, pavyzdžiui, organizuojant mokymus ir aptarimus;
- Konsultuoti darbuotojus, savanorius ir partnerius ir padėti jiems įgyvendinti vaikų saugumo užtikrinimo strategiją;
- Rengti rizikos vertinimus arba prireikus teikti pagalbą kitiems asmenims, atliekantiems rizikos vertinimą;
- Pasirūpinti, kad futbolo varžybų, treniruočių ir kitų užsiėmimų metu būtų nuolat ir reguliariai vertinamos saugumo užtikrinimo priemonės;
- Planuoti ir užmegzti partnerystes su vietos valdžios institucijomis, vaiko gerovės, sveikatos ir teisėsaugos srityje patirties turinčiomis pilietinės visuomenės organizacijomis, siekiant turėti informaciją kilus incidentui arba prireikus pagalbos iš išorės;
- Užtikrinti, kad darbuotojai, savanoriai ir visos suinteresuotosios šalys, taip pat ir vaikai bei tėvai, būtų susipažinę su vaikų saugumo užtikrinimo strategija ir galėtų lengvai gauti šios strategijos tekstą;
- Būti pirmuoju kontaktiniu asmeniu kilus smurto prieš vaikus incidentams, ir prireikus informuoti vadovybę bei vietos valdžios institucijas, įskaitant teisėsaugos institucijas, apie susirūpinimą keliančias situacijas;
- Pagal poreikį dalyvauti vaikų saugumo užtikrinimo mokymuose;
- Tvarkyti tikslius kiekvieno incidento dokumentus;
- Atnaujinti saugumo užtikrinimo įgyvendinimo planą ir prireikus rengti metines pažangos ataskaitas;
- Konsultuoti organizaciją ir atstovauti jai nagrinėjant saugumo užtikrinimo klausimus.

Rekomenduojami įgūdžiai ir savybės

- Pasirengimas prisiimti už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingo asmens funkciją;
- Idealiu atveju – truputis žinių apie vaikų saugumo užtikrinimą ir patirties vaikų apsaugos srityje;
- Noras apsiimti organizuoti vaikų saugumo užtikrinimo mokymus;
- Organizacijoje gerbiamas ir autoritetingas asmuo, kurio nuomonė yra vertinama;

- Draugiškumas, gebėjimas bendrauti tiek su suaugusiais, tiek su vaikais;
- Gebėjimas išlikti ramiam net ir susirūpinimą keliančioje situacijoje, ypač jeigu vaikui reikalinga pagalba;
- Empatija, gebėjimas atjausti vaikus ir užtikrinti, kad imantis visų veiksmų ir sprendimų svarbiausi būtų vaikų poreikiai ir interesai (į vaiką orientuotas požiūris);
- Gebėjimas dirbti su kitais ir užtikrinti, kad susijusios procedūros būtų įgyvendinamos tiek įprastai, tiek įvykus vaiko apsaugos incidentui;
- Įsipareigojimas vadovautis futbolo vertybėmis, užtikrinti vaikų saugumą ir gerbti jų teises, gebėjimas pasisakyti už saugumo užtikrinimo priemones ir jas ginti;
- Mokymų organizavimo ir pristatymo įgūdžiai;
- Gebėjimas tvarkyti dokumentus, pvz., mokymų ir įvykusių incidentų;
- Gebėjimas dirbti profesionaliai, konfidencialiai ir nuosekliai srityje, kur gali kilti emociškai varginančių, jautrių klausimų bei atvejų.

2.4 gairės: Saugesnė personalo atranka

Futbolo programų vaikams įvairovė ir kokybė negalėtų egzistuoti be darbuotojų ir savanorių laiko, įgūdžių ir pasišventimo.

Tinkamų futbolo organizacijose dirbančių žmonių užtikrinimas yra svarbiausia kuriant aplinką, kurioje į vaikų saugumo užtikrinimą žiūrima rimtai ir vaikai gali mėgautis pasirinkta veikla. Taip, kaip norime įdarbinti tik tinkamos kvalifikacijos trenerį, taip pat ir turėtume pasirūpinti, kad organizacijos darbuotojai arba jos vardu vykdančys veiklą asmenys būtų tinkami darbui su vaikais.

Pripažįstama, kad smurtautojai prieš vaikus kartais specialiai renkasi organizacijas, kuriose jie galės lengvai prieiti prie vaikų. Kita vertus, net ir neieškantis būdų nuskriausti vaikus žmogus gali būti netinkamas darbui su vaikais, nes neturi šiam darbui reikiamo temperamento ir būtinų kantrybės.

Savo žingsniais, kurių imamės siekdami įsitikinti, kad samdomų darbuotojų įdarbinimas ir savanorių pasitelkimas vyktų saugiai, siunčiame svarbią žinutę apie įsipareigojimą užtikrinti vaikų saugumą. Kandidatų, netinkančių darbui su vaikais, patikra prieš įdarbinimą taip pat įspėja potencialius smurtautojus prieš vaikus, kad organizacija žino apie šią riziką, ir taip gali atgrasyti tokius asmenis nuo kreipimosi dėl darbo.

Derėtų atminti, kad nepaisant visų mūsų pastangų, personalo atrankos klausimas niekada nebus visiškai saugus.

Saugesnės personalo atrankos tikslas – imtis priemonių siekiant sumažinti tikimybę pasamdyti netinkamą asmenį.

Kartais dėl saugesnės personalo atrankos procedūrų gali būti nuogąstaujama, o kai kurie žmonės gali įsiseisti dėl organizacijos pageidavimo atlikti išankstinę tinkamumo pareigoms patikrą. Geriausiai šią procedūrą būtų galima paaiškinti taip: tai yra procedūra, kurios privalo laikytis kiekvienas organizacijoje dirbantis asmuo, ji nėra asmeniškai nukreipta prieš konkretų žmogų. Dauguma protingų žmonių supras, kad savo reputaciją branginanti organizacijai būtina garantija, kad joje (jai) dirbantys asmenys būtų tinkami saugiam darbui su vaikais. Jie ir patys galėtų jaustis saugiau žinodami, kad į vaikų saugumo užtikrinimą šioje organizacijoje žiūrima rimtai.

Toliau einančioje lentelėje pateikiamos idėjos, kaip įtraukti saugesnės personalo atrankos principus į darbuotojų ir savanorių priėmimo tvarką. Kai kuriose šalyse gali būti sudėtinga laikytis visų siūlomų priemonių, pavyzdžiui, gali būti neįmanoma gauti rekomendacijų arba policijos pažymos gali būti lengvai klastojamos. Kai kur gali būti neįmanoma gauti pažymėjimą apie įgytą kvalifikaciją, ypač jeigu kandidatai kelis kartus yra keitę gyvenamąją vietą arba buvo priversti palikti savo gimtinę, pvz., pabėgėlių atveju. Svarbiausia yra atlikti tai, kas pagrįsta ir įmanoma, ir turėti galimybę pasikliauti daugiau nei vienu metodu.

Privaloma vadovautis visomis įstatymuose nustatytais įdarbinimo ir užimtumo praktikomis. Pavyzdžiui, kai kuriose šalyse darbuotojų atrankos darbui su vaikais praktika apibrėžiama nacionaliniuose teisės aktuose. Gali būti reikalaujama atlikti konkrečias tinkamumo pareigoms arba kvalifikacijų patikras, arba gali būti ribojama informacija, kurios galima reikalauti.

ĮDARBINIMO IR ATRANKOS PROCESAI	
Kandidato charakteristika	Nuspręskite, kokių įgūdžių ir žinių reikės saugiam darbui su vaikais, ir įtraukite juos į charakteristiką. Įgūdžiai ir žinios priklausys nuo pareigybės – akivaizdu, kad treneris turės daugiau kontakto ir jam reikės geresnių darbo su vaikais įgūdžių nei administracinį darbą dirbsiančiam asmeniui.
Skelbimas	Į kiekvieną skelbimą apie laisvas pareigas įtraukite labai aiškų pareiškimą apie organizacijos įsipareigojimą užtikrinti vaikų saugumą.
Pokalbio klausimai	Pokalbio metu užduokite bent vieną klausimą apie vaikų saugumo užtikrinimą, žr. <i>klausimų pavyzdžius I priede</i> .

ETAPAS PRIEŠ PASKYRIMĄ	
Deklaracija	Kandidatai turėtų užpildyti ir pasirašyti nepriekaištingos reputacijos deklaraciją, įskaitant skirsnį, patvirtinantį, jog jie gali saugiai dirbti su vaikais. Jie taip pat turi duoti sutikimą atlikti reikiamas patikras. <i>Deklaracijos pavyzdį rasite II priede.</i>
Rekomendacijų patikra	Turėtų būti pateiktos dvi profesinės deklaracijos. Atsižvelgiant į pareigybes, į kurias pretenduojama, rekomendaciją gali pateikti ir buvęs darbdavys. Turėtų būti siekiama gauti rekomendacijas tiesiogiai iš rekomenduojančio asmens, kreipiantis į jį el. paštu, paštu arba telefonu. Atvirų rekomendacijų (t. y., kandidato pateiktų rekomendacijų raštu) paprastai neturėtų pakakti. <i>Žr. I Priede pateikiamus galimų klausimų pavyzdžius.</i>
Tapatybę patvirtinantis dokumentas	Kandidatų tapatybę privaloma patikrinti, t. y., paprašant pateikti pasą arba nacionalinę tapatybės kortelę, kadangi potencialūs smurtautojai gali pateikti suklaidotus duomenis ir netgi prisidengti suklaidota tapatybe siekdami gauti darbą.
Kvalifikacijos ir registracijos patikra	Kiekviena kvalifikacija arba profesinė registracija, kurią kandidatai teigia turintys savo paraiškoje, turėtų būti patikrinta paprašant pateikti pažymėjimų originalus.
Patikros policijoje	Sprendimas prašyti pasitikrinti policijoje priimamas, jeigu <u>atsižvelgiant į tai, ar</u> pagal pareigas kandidatas turės dirbti su vaikais, o tokios, taip pat į tai, ar patikros yra galiojančios, patikimos ir prieinamos. Jeigu reikalaujama pasitikrinti policijoje, tokią patikrą turėtų atlikti šalies, kurioje asmuo gyvena, policija, o jeigu asmuo dirbo užsienyje, – taip pat ir šių šalių policija. Kai kuriose šalyse yra duomenų bazės su duomenimis <u>informacija</u> apie smurtautojus (asmenis), kurie negali dirbti su vaikais. Jeigu tokios duomenų bazės yra, – jas reikėtų patikrinti. Dėl ankstesnio teistumo kandidatas nebūtinai tampa netinkamas – viskas priklauso nuo nusikalstamos veikos pobūdžio; visgi bet koks ankstesnis teistumas už netinkamą elgesį su vaikais (smurtą prieš vaikus) paprastai turėtų būti pakankama priežastis nepaskirti

PRIEMONĖS PO PASKYRIMO

Elgesio kodeksas

Visi darbuotojai ir savanoriai (įskaitant ~~vadovus~~vadybininkus, trenerius ir pareigūnųskitą personalą) bei visi kiti futbolo ~~programų arba veiklų~~užsiėmimų dalyviai turėtų pasirašyti elgesio kodeksą. Jį derėtų paaiškinti, kad šie asmenys visiškai suprastų, kokio elgesio iš jų būtų tikimasi. Žr. *Vaikų saugumo užtikrinimo priemonių rinkinyje pateiktus elgesio kodekso pavyzdžius*.

Supažindinimas

~~Kandidatui~~ Vos pradėję organizacijoje pradėję dirbti nauji darbuotojai supažindinami su vaikų saugumo užtikrinimo strategija. Jiems taip pat privaloma pateikti už vaikų saugumą atsakingo asmens kontaktinius duomenis.

Bandomasis laikotarpis

Užtikrinimui pareigoms patikrinti galima taikyti bandomąjį laikotarpį. Šio laikotarpio sąlygos ir terminai priklausys nuo konkrečios šalies darbo teisės nuostatų, tačiau idealiu atveju toks laikotarpis turėtų tęstis ne trumpiau nei ~~tris~~3 mėnesius.

I priedas. Klausimų pavyzdžiai

Su vaikų saugumo užtikrinimu susijusių klausimų, kurie gali būti užduoti per pokalbį dėl darbo, pavyzdžiai

Per pokalbius dėl darbo turėtų būti užduodamas bent vienas klausimas apie vaikų saugumo užtikrinimą. Toliau pateikiami galimų klausimų pavyzdžiai. Atminkite, kad jeigu kandidatas nėra susipažinęs su organizacijos vaikų saugumo užtikrinimo strategija ir elgesio kodeksu, jis galbūt ir neatsakys į klausimą „teisingai“. Tai nėra taip svarbu – pokalbio metu norima patikrinti kandidatų požiūrį į vaikų saugumo užtikrinimą.

- Ar esate dirbę organizacijoje, kuri turėjo elgesio kodeksą? Jeigu taip, ar jautėte kokį nors skirtumą tarp to, kaip jūs vertinote save ir savo darbą, ir kaip jį vertindavo komandos, kurioms priklausėte, nariai?
- Ar galite pateikti keletą nesaugaus arba nepriimtino elgesio su vaikais futbole pavyzdžių?
- Savo darbo metu jums gali tekti susidurti su vaikais. Kaip dėl to jaučiatės? Su kokios amžiaus grupės vaikais bendraudami jaučiatės puikiai arba nejaukiai? Išaiškėjus labiau priimtinioms amžiaus grupėms kandidatui užduokite papildomų klausimų, kad nustatytumėte, ar yra pagrindas sunerimti.
- Ar anksčiau dirbote arba savanoriavote panašiose pareigose, kuriose teko susidurti su vaikais? Kas jums toje veikloje patiko? Kas sukeldavo sunkumų?

- Ką darytumėte, jeigu jums keltų nerimą kito suaugusiojo veiksmai arba elgesys su vaikais?
- Kaip pasielgėte, kai jūsų kolega arba draugas nesilaikė taisyklės, tvarkos arba elgesio kodekso?
- Ką darytumėte pamatę vieną iš tėvų arba trenerių štabo narį rėkiantį ant vaiko?
- Kokios kitų žmonių savybės jus žavi, ypač dėl jų gebėjimo dirbti arba rūpintis vaikais?
- Kas, jūsų nuomone, yra geras sektinas pavyzdys futbolą žaidžiantiems vaikams ir paaugliams?
- Įsivaizduokite, kad nugirdote grupės vaikų pokalbį apie tai, kad jie nufotografavo kitą nusirenginėjantį vaiką persirengimo kambaryje ir įdėjo filmuotą medžiagą internete. Kaip reaguotumėte? Ką darytumėte?

Klausimų, kuriuos galima užduoti kalbant su rekomenduojančiu asmeniu, pavyzdžiai

Gali pasirodyti sudėtinga užduoti tiesioginius klausimus ir gauti tiesmukus atsakymus iš rekomendacijos davėjo, kadangi daugelyje šalių yra neteisėta aptarinėti drausminius klausimus su organizacijai nepriklausančiais asmenimis arba pateikti tokias detales, kurios piešia neigiamą buvusio darbuotojo paveikslą. Todėl būtina atkreipti dėmesį į tai, kaip yra atsakoma į klausimus (pvz., abejojant ar tarsi kažką nutylint).

Svarbu paaiškinti, kad naujose pareigose asmeniui gali tekti susidurti su vaikais.

Siūlomi klausimai:

- Ar žinote bent vieną priežastį, dėl kurios turėtume nerimauti dėl šio kandidato elgesio su vaikais?
- Kaip apibūdintumėte kandidato charakterį?
- Tuo metu, kai pažinojote kandidatą, ar buvo nutikę kažkas tokio, dėl ko būtumėte galėję pamanyti, kad jis nėra tinkamas bendrauti su vaikais?
- Ar apsidžiaugtumėte, jeigu kandidatas ir vėl grįžtų dirbti į jūsų organizaciją, dirbtų su vaikais?

II priedas. Deklaracijos pavyzdys

Visi tiesiogiai su vaikais dirbantys kandidatai privalo užpildyti šią formą.

[Organizacijos pavadinimas]

Kandidato vardas, pavardė

Pareigos, į kurias pretenduojama.....

1. Ar jums buvo iškelta baudžiamoji arba kitokia byla dėl vaikų saugos ir gerovės pažeidimų? T. y., ar jūsų atžvilgiu buvo priimtas apkaltinamasis teismo nuosprendis, papeikimas, policijos įspėjimas ir pan.? TAIP / NE

Jeigu atsakėte taip, pateikite papildomos informacijos:

2. Ar kada nors buvote paprašytas palikti organizaciją arba buvo nutraukta jūsų darbo sutartis dėl jūsų elgesio arba požiūrio į vaikus? T. y., ar jums buvo pritaikytos drausminės nuobaudos, ar buvote nušalintas nuo darbo su vaikais arba buvo skirtos bet kurios kitos sankcijos? TAIP / NE

Jeigu atsakėte taip, pateikite papildomos informacijos:

3. Ar jums yra žinomos kokios nors priežastys, dėl kurių turėtume sunerimti dėl jūsų tinkamumo darbui su vaikais? TAIP / NE

Jeigu atsakėte taip, pateikite papildomos informacijos:

Patvirtinimas:

Patvirtinu, kad šioje formoje pateikta informacija yra teisinga ir išsami. Esu nepriekaištingos reputacijos ir nežinau jokios priežasties, dėl kurios galėčiau būti laikomas netinkamu dirbti su vaikais (jaunesniais nei 18 metų nepilnamečiais).

Patvirtinu, jog sutinku, kad [organizacijos pavadinimas] patikrintų mano asmens duomenis ir prireikus kreiptųsi dėl rekomendacijų siekdama įsitikinti mano tinkamumu dirbti su vaikais.

Parašas..... Data.....

2.5 pavyzdys: Elgesio kodeksas suaugusiesiems

Elgesio kodeksai yra svarbūs, kadangi juose apibrėžiamas pageidaujamas elgesys. Elgesio kodeksai yra kai kas daugiau nei vien tik sąrašas to, ką galima arba ko negalima daryti; juose aprašytas sutartas ir priimtinas elgesio modelis, padedantis sukurti ir išsaugoti teigiamą, smagią ir saugią aplinką vaikams.

Čia pateikiamas rekomenduojamas elgesio kodekso pavyzdys. Į jį galite įtraukti ir kitų klausimų, kurie, jūsų nuomone, yra svarbūs jūsų konkrečioje situacijoje.

Elgesio kodeksas

Aikštėje ir už jos ribų asmeniniu pavyzdžiu rodysiu, koks yra tinkamas sportinis elgesys, ir būsiu sektinu pavyzdžiu vaikams:

- visada gerbdamas kiekvieno varžybų dalyvio teises, orumą ir vertę, kad ir kokio amžiaus, rasės, odos spalvos, etninės, nacionalinės arba socialinės kilmės, lyties, negalios, kalbos, religijos, politinių arba kitokių įsitikinimų, turtinės padėties, statuso gimimo metu arba kitokio statuso, seksualinės orientacijos arba kitokios priežasties jis būtų;
- laikydamasis taisyklių ir vadovaudamasis žaidimo dvasia;
- skatindamas garbingą žaidimą (fair play) pagal aukščiausius elgesio standartus;
- niekada nevykdydamas arba netoleruodamas užgaulaus, įžeidžiančio arba smurtaujančio elgesio arba kalbos;
- visada palaikydamas vaikų pastangas ir vertindamas jas labiau nei vien tik pergalę.

Dirbdamas su jaunesniais nei 18 metų amžiaus vaikais, aš:

- laikysiuosi vaikų saugumo užtikrinimo strategijos ir visada teiksiu pirmenybę vaikų gerovei, saugai ir mėgavimuisi pasirinkta veikla;
- mesiu iššūkį bet kokios formos vaikų tarpusavio patyčioms;
- sudarysiu prasmingas ir vaikus įgalinančias aplinkybes;
- nežeminsiu arba nemenkinsiu vaikų arba jų pastangų per rungtynes arba treniruotes;
- neviliuosiu arba neišnauduosiu vaikų dėl asmeninės arba finansinės naudos;
- neužmegsiu jokių lytinių santykių su jaunesniu nei 18 metų amžiaus žaidėju(-a), jokiais būdais nesakysiu seksualinio pobūdžio komentarų vaikui;

- neįsitrauksiu į jokių žodinių, fizinių arba seksualiai provokuojančių žaidimų, neleisiu vykdyti tokių žaidimų ar netinkamai liesti vaikų;
- užtikrinsiu, kad visa veikla būtų tinkama vaikų gebėjimams ir amžiui;
- dirbsiu su kitais (pvz., gydytojais, kineziterapeutais) vadovaudamasis geriausiais kiekvieno žaidėjo interesais;
- niekada fiziškai nesmurtausiu, netaikysiu fizinių bausmių;
- visada užtikrinsiu, kad vaikai būtų tinkamai prižiūrimi, kad visi turnyrų ir rungtynių svečiuose planai būtų saugūs, nesidalinsiu kambariu su vaikais;
- gerbsiu vaikų privatumą, pavyzdžiui, neidamas į dušą arba persirengimo kambarius be leidimo, ir asmeniškai neglobosiu vaikų tada, kai jie gali patys savimi pasirūpinti;
- užtikrinsiu, kad kiekvienas gydymas, pvz., kineziterapija, vyktų atviroje ir prižiūrimoje, o ne privačioje aplinkoje;
- vengsiu leisti laiką nuošalyje būdamas vienas pats su vaikais;
- nepradėsiu netinkamai naudotis socialiniais tinklais, neįsitrauksiu į privačius pokalbius su vaikais socialiniuose tinkluose, ir niekada nekomentuosiu vaikų arba nesidalinsiu jų nuotraukomis, kurios galėtų pakenkti jų gerovei arba kitaip jiems pakenkti;
- nedėsiu nuotraukų arba kitokios informacijos apie vaikus arba jų šeimas savo asmeninėje socialinių tinklų paskyroje (pvz., „Facebook“ arba kituose tinklalapiuose) arba klubo, organizacijos socialinio tinklo paskyroje be šių vaikų ir jų tėvų sutikimo;
- išsakysiu savo nuogastavimus dėl vaikų (taip pat ir konkrečių vaikų) saugumo ir gerovės už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingam asmeniui, o tokio nesant, vadovybei.

Suprantu, kad jeigu nesilaikysiu kodekso, galiu būti laikinai nušalintas nuo pareigų, prarasti licenciją, būti atleistas iš darbo arba klausimas gali būti perduotas nagrinėti išorės institucijai arba policijai. Pasirašydamas šį kodeksą patvirtinu, kad nėra jokių priežasčių nerimauti dėl mano tinkamumo dirbti su vaikais futbole, pvz., dėl teistumo arba įtarimų dėl smurto prieš vaikus.

VARDAS, PAVARDĖ: DATA:

PARAŠAS:

2.6 pavyzdys: Elgesio kodeksas tėvams

Elgesio kodeksai yra svarbūs, kadangi juose apibrėžiamas pageidaujamas elgesys. Elgesio kodeksai yra kai kas daugiau nei vien tik sąrašas to, ką galima arba ko negalima daryti; juose aprašytas sutartas ir priimtinas elgesio modelis, padedantis sukurti ir išsaugoti teigiamą, smagią ir saugią aplinką vaikams.

Čia pateikiamas rekomenduojamas elgesio kodekso pavyzdys. Klubai ir organizacijos į jį gali

įtraukti ir kitų klausimų, kurie, jų nuomone, yra svarbūs konkrečioje jų situacijoje.

Elgesio kodeksas tėvams

Kaip tėvas (motina), prisidėsiu prie saugios ir smagios atmosferos kūrimo futbolą žaidžiantiems vaikams:

- bendradarbiaudamas ir rodydamas pagarbą kiekvienam žaidimo dalyviui;
- skatindamas žaidimą pagal taisykles ir laikydamasis aukščiausių elgesio standartų;
- sutikdamas su rungtynių teisėjų sprendimais;
- nepasitelkdamas arba netoleruodamas (bet kurio žaidėjo arba kito rungtynių dalyvio) užgaulaus, įžeidžiančio, smurtauojančio elgesio, kalbos su bet kuriuo žaidėju;
- girdamas vaikus už pastangas ir dalyvavimą užuot susitelkęs tik į rezultatus;

- netoleruodamas arba neskatinamas bet kokios formos patyčių;
- nežemindamas arba nemenkindamas vaikų arba jų pastangų per varžybas arba treniruotes, arba nekaltindamas vaiko už pralaimėtas rungtynes;
- fiziškai neskriausdamas jokio vaiko;
- gerbdamas vaikų privatumą, pavyzdžiui, neidamas į persirengimo kambarius prieš tai nepasikalbėjęs su treneriu;
- susilaikydamas nuo netinkamo socialinių tinklų naudojimo, tame tarpe, nekeldamas nuotraukų arba komentarų apie vaikus arba jų šeimas savo asmeninėje socialinių tinklų paskyroje (pvz. „Facebook“ arba kituose tinklalapiuose) be konkrečių vaikų ir jų tėvų sutikimo;
- išreikšdamas bet kokius nuogąstavimus dėl savo vaiko ar kiekvieno kito vaiko saugumo ir gerovės treneriui ir (arba) už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingam asmeniui, o tokio nesant, – vadovybei;
- domėdamasis su mano vaiku susijusiais sunkumais arba nerimą keliančiais klausimais, tuo pačiu turėdamas teisę tikėtis, kad mano iškelti nuogąstavimai bus tinkamai išnagrinėti.

VARDAS, PAVARDĖ: DATA:

PARAŠAS:

2.7 pavyzdys: Elgesio kodeksas vaikams

Šis vaikų elgesio kodekso išvykose ir kitoje veikloje pavyzdys skirtas naudoti kaip vadovas. Idealiu atveju su vaikais taip pat derėtų aptarti, koks elgesys yra priimtinas, nes vaikai taisyklių laikosi labiau, jei dalyvauja jas rengiant. Šis kodeksas gali būti pritaikytas išvykoms su nakvyne arba išvykoms tik dienos metu.

Elgesio kodeksas

Kelionė į rungtynes ir turnyrus išvykoje turėtų būti saugi ir smagi patirtis vaikams ir paaugliams. Kad taip ir būtų, būtina aiškiai žinoti, kokio elgesio iš jų tikimasi.

Sutikdami vykti į [JRAŠYKITE RENGINIO (KELIONĖS) PAVADINIMĄ], svarbu, kad suprastumėte ir sutiktumėte su tuo, kad:

- lydintieji suaugusieji atsako už mano saugumą ir gerovę nuo tos akimirkos, kai nebesu tėvų globoje, iki sugrįžimo namo momento;
- privalau visada klausyti lydinčiųjų suaugusiųjų nurodymų ir rekomendacijų;
- jeigu dėl kokių nors priežasčių nenoriu būti kartu su komanda arba grupe, paprašysiu lydinčiųjų suaugusiųjų leidimo ir paaiškinsiu savo buvimo vietą;
- dalinsimės kambariu su kitu(-ais) žaidėju(-ais), ir bus iš anksto susitarta, kas bus su manimi. Nemiegosiu jokiam kitame kambaryje be leidimo;
- į visus susirinkimus ir užsiėmimus atvyksiu laiku;

- laikysiuosi mano paties saugumui skirtų taisyklių, įskaitant šias:
 - nevirtosiu jokio alkoholio,
 - nevirtosiu narkotikų,
 - nerūkysiu kambariuose ar bet kuriuo kitu metu;
- lydinčiam suaugusiam pasakysiu, jei kas nors man neduoda ramybės arba jei nerimauju dėl savo arba kito vaiko saugumo;
- lydinčiam suaugusiam pasakysiu, ar man ko nors trūksta, kad galėčiau dalyvauti renginyje;
- gerbsiu kitus vaikus ir padėsiu jiems visapusiškai dalyvauti būdamas gero sportinio elgesio pavyzdžiu. Rodysiu asmeninį pavyzdį: negersiu alkoholio, nevirtosiu narkotikų ir grubios, rasistinės, homofobinės arba kitaip diskriminuojančios kalbos;
- gerbsiu kiekvieno dalyvio ir visų kitų asmenų teises, orumą ir vertę, niekada nevirtosiu žodinių, fizinių arba seksualiai provokuojančių gestų arba kalbos. Nesimušiu arba kaip kitaip fiziškai neužsipulsiu nė vieno renginio dalyvio, savo veiksmais neužtrauksiu gėdos, nežeminsiu, nemenkinsiu ir neįžeisiu kitų vaikų, iš jų nesityčiosiu.

Aš,, perskaičiau ir supratau elgesio kodeksą. Sutinku laikytis šių taisyklių [ĮRAŠYTI RENGINIO (KELIONĖS) PAVADINIMĄ] ir suprantu, kad man pažeidus kodeksą, apie tai bus pranešta mano tėvams ir galiu būti paprašytas išvykti iš užsiėmimo anksčiau.

ParašasData

Sutinku/Nesutinku dalyvauti su renginiu susijusioje žiniasklaidos veikloje, įskaitant su tuo, kad laikraščiuose arba elektroninėje erdvėje būtų paskelbta mano nuotrauka. Suprantu, kad net ir nedavęs sutikimo vis tiek galėsiu dalyvauti veikloje.

ParašasData

Su šiuo kodeksu susipažino, jam pritarė ir jo turinį paaiškino tėvas ar motina ar teisinis globėjas

ParašasData

2.8 pavyzdys: Tėvų sutikimo forma

Čia pateikiamas tėvų sutikimo dėl vaikų dalyvavimo veikloje, išvykose arba žiniasklaidos veikloje formos pavyzdys.

Tėvų sutikimo forma

[NACIONALINĖS ASOCIACIJOS PAVADINIMAS] organizuoja [ĮRAŠYTI RENGINIO PAVADINIMĄ] ir jūsų vaikas buvo pakviestas jame dalyvauti. Užtikrinant saugų jūsų vaiko dalyvavimą ir jo gerovės apsaugą, mums būtinas jūsų sutikimas ir tam tikra svarbi informacija. Bus užtikrintas visos informacijos konfidencialumas ir ji bus atskleista tik tiems suaugusiesiems, kuriems ši informacija būtina užtikrinant tinkamą jūsų vaiko priežiūrą.

Nuo jūsų vaiko išvykimo iki grįžimo namo momento jį lydės vienas arba keli suaugusieji, atsakingi už jūsų vaiko saugą ir gerovę išvykus. Taip pat tikimasi, kad jūsų vaikas laikysis sutarto elgesio kodekso, kad būtų užtikrintas jo saugumas. Priešingu atveju gali būti susisiektas su jumis, o vaiko paprašyta išvykti.

Pažymėkite varnele ir kur reikia užpildykite

- ☐ Aš/Mes (tėvo ar motinos vardas, pavardė) sutinku(-ame), kad mano (mūsų) vaikas (vaiko vardas, pavardė)vyktų ir dalyvautų [ĮRAŠYTI RENGINIO VIETĄ IR DATAS].
- ☐ Aš (mes) skiriame (lydinčiojo suaugusiojo vardas, pavardė) būti atsakingu už mano (mūsų) vaiką šios kelionės metu ir įgaliojame juos priimti sprendimus dėl mano (mūsų) vaiko medicininio gydymo neatidėliotinu atveju, jeigu tokio gydymo prireiktų šios kelionės metu, iki bus įmanoma su mumis susisiekti.

Pažymėkite varnele ir kur reikia užpildykite

- ☐ Aš (mes) sutinku(-ame), kad mano (mūsų) vaiko atvaizdas ar balsas būtų viešinamas įvairiomis formomis pvz. fotografijos, filmai, vaizdajuostės, garsajuostės arba kitos įrašų formos, kurios gali būti skelbiamos internete, spausdinamos laikraščiuose ar kita vieša forma.
- ☐ Aš (mes) nesutinku(-ame), kad mano (mūsų) vaiko atvaizdas ar balsas būtų viešinamas.

TĖVŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS, SKIRTI SUSIEKTI NEATIDĖLIOTINU ATVEJU

Vardas, pavardė:

Kontaktinis numeris:

Adresas:

Papildomas kontaktas:

Vardas, pavardė:

Kontaktinis numeris:

Jeigu kuriuo nors metu kils klausimų dėl vaiko saugumo arba apsaugos, prašome kreiptis į [[RAŠYTI KONTAKTINIO ASMENS VARDĄ, PAVARDĘ IR TELEFONO NUMERĮ]]

2.9 pavyzdys: Medicininė forma

Informacija šioje formoje turėtų būti užpildyta prieš vaikui išvykstant į ilgą kelionę arba į renginį su nakvyne. Lydintys suaugusieji ją turėtų turėti neatidėliotinos pagalbos atveju. Būtina užtikrinti šios informacijos konfidencialumą.

Kai kuriose šalyse joks kitas asmuo, išskyrus medicinos specialistą, negali duoti vaikams vaistų. Tokiu atveju ši forma neturėtų būti naudojama jokiai kitai informacijai, išskyrus kontaktinius duomenis ir pagrindinę informaciją apie alergijas ir pan., kurią būtų galima perduoti ligoninei iškilus skubios pagalbos būtinybei.

Klubai (organizacijos) turėtų pasidomėti, kokia jų šalyse galioja tvarka dėl medicininio gydymo skyrimo, ir ar lydintys suaugusieji gali duoti vaikams įprastiniams negalavimams skirtų vaistų.

Medicininė forma

VAIKO VARDAS, PAVARDĖ (įskaitant vardų trumpinius):	
Gimimo data:	Asmens kodas:
Ar yra žinoma kokių nors alergijų (pvz., maisto produktams, vabzdžių įkandimams, vaistams):	
Šiuo metu vartoja vaistus: ☐ Ne ☐ Taip	
Jeigu atsakėte „taip“, nurodykite, kokius vaistus ir dozes:	
Prašome turėti su savimi receptų kopijas (vaistams ir akiniams) ir pakankamai vaistų viso renginio ir kelionės laiko trukmei	
Ar šiuo metu yra žinoma kokia nors vaiko liga, pvz., astma, epilepsija, negalia, žemas kraujo spaudimas, diabetas, polinkis į migreną/alpulį/galvos svaigimą, depresiją/nerimą:	
Ar praeityje vaikui buvo daryta operacijų, ar jis buvo hospitalizuotas:	

Prašome nurodyti, jei turite, medicinos draudimo duomenis: Draudimo bendrovės pavadinimas: Draudimo poliso numeris:
Ar yra dar kažkas, ką, Jūsų nuomone, turėtų žinoti lydintys suaugusieji ir renginio organizatoriai, kad galėtų užtikrinti, jog Jūsų vaikas būtų saugus, apsaugotas, juo būtų gerai pasirūpinta ir jis galėtų dalyvauti be jokių apribojimų:

Leidimas skirti įprastiniams negalavimams skirtus vaistus

Prašome nurodyti, ar sutinkate, kad įprastinių negalavimų, pavyzdžiui, galvos ir pilvo skausmo atveju, jūsų vaikui būtų skiriami įprastiniai vaistai, tokie kaip ibuprofenas, paracetamolis, aspirinas ir pan. Sunkesnių susirgimų atveju vaikas bus apžiūrėtas kvalifikuoto gydytojo.

- ☐ Aš (mes) sutinku(-ame), kad mano (mūsų) vaikui prireikus būtų skirti įprastiniams negalavimams skirti vaistai, tokie kaip ibuprofenas, paracetamolis, aspirinas ir pan.
- ☐ Aš (mes) nesutinku(-ame), kad mano (mūsų) vaikui prireikus būtų skirti įprastiniams negalavimams skirti vaistai.

Data:.....

Tėvas (motina) (teisinis globėjas)

Vardas ir pavardė:

PARAŠAS: Gimimo data:.....

Vardas ir pavardė:

PARAŠAS: Gimimo data:.....

Žaidėjas

Vardas ir pavardė:

PARAŠAS: Gimimo data:.....

2.10 gairės: Privatumas ir saugus naudojimasis persirengimo patalpomis

Siekiant sumažinti netinkamo vaikų arba vaikų ir suaugusiųjų tarpusavio elgesio arba smurto tikimybę pageidautina, kad klubai/organizacijos parengtų naudojimosi rūbinėmis ir dušais tvarką. Šiose vietose vaikai yra ypač pažeidžiami, kadangi nėra visiškai apsirengę ir yra mažiau prižiūrimi nei kitu metu.

Bendros gairės

1. Patikrinkite turimas patalpas: ar jos skirtos tik vaikams, ar jomis dalijamasi su kitais visuomenės nariais ir suaugusiais.
2. Jeigu patalpomis tuo pačiu metu naudojasi ir vaikai, ir suaugusieji, turėtų būti galimybės atskirai persirengti, nusiprausti duše ir pasinaudoti tualetu. Jeigu tokių galimybių nėra, reikės skirti papildomą priežiūrą arba paprašyti vaikų persirengti dar prieš atvykstant.
3. Jeigu veikloje dalyvauja abiejų lyčių atstovai, privalo būti atskiros patalpos berniukams ir mergaitėms.
4. Jeigu vaikas nejaukiai jaučiasi persirenginėdamas arba prausdamasis duše viešojoje vietoje, nereikėtų jo versti tai daryti. Tokiu atveju jis turėtų būti raginamas persirengti namuose.
5. Suaugusieji darbuotojai ir savanoriai privalo nepersirenginėti ir nesiprausti duše tuo pačiu metu, kai tomis patalpomis naudojasi vaikai. Jokiomis aplinkybėmis negalima nusirenginėti vaikų akivaizdoje.
6. Rūbinėse savanoriams ir darbuotojams neturėtų būti leidžiama naudotis mobiliaisiais telefonais arba vaizdo įrašymo funkciją turinčiais prietaisais. Vaikų reikėtų paprašyti (o ne drausti) nesinaudoti telefonais, nes draudimas gali duoti priešingą rezultatą. Dėl naudojimosi telefonais tokiose patalpose galima susitarti elgesio kodeksuose. Jei vaikams leidžiama naudotis telefonais, jiems turėtų būti paaiškinta, kaip daryti tai saugiai visiems priimtinu būdu.
7. Tėvai turėtų būti raginami nesilankyti rūbinėse, jeigu tai nėra absoliučiai būtina. Iškilus tokiai būtinybei, tik tos pačios lyties tėvai kaip ir persirenginėjantys vaikai gali įeiti į persirengimui skirtas patalpas prieš tai informavę apie tai trenerį. Tėvą ar motiną į rūbinę turėtų lydėti mažiausiai vienas tos pačios lyties kaip ir persirenginėjantys vaikai trenerių komandos narys.
8. Priešingos lyties suaugusieji darbuotojai ir savanoriai neturėtų būti persirengimo patalpose tuo metu, kai vaikai yra nusirengę.

Kai vaikai turi naudotis tomis pačiomis patalpomis drauge su suaugusiais, rizika gali būti sumažinta:

- Susitarant dėl atskiros tik vaikams skirtos zonos arba laiko;
- Parengiant komandai skirtą plotą, kuriame galėtų drauge persirengti komandos nariai;
- Paprašant vaikų persirengti namuose.

Priežiūra

Tais atvejais, kai neįmanoma išvengti naudojimosi bendromis persirengimo patalpomis su suaugusiais, mažiausiai du (tos pačios lyties kaip ir vaikai) darbuotojai arba savanoriai turėtų prižiūrėti grupę. Darbuotojams ir savanoriams svarbu rasti pusiausvyrą tarp būtinybės užtikrinti suaugusiųjų priežiūrą ir vaikų teisės į privatumą. Pavyzdžiui, nėra jokio reikalo prižiūrėti vaikus prašiantis duše.

Prižiūrėtojai turėtų būti ypatingai budrūs dėl bet kokios formos patyčių arba vaikų naudojimosi mobiliaisiais telefonais nuotraukoms daryti. Nutikus bet kuriam iš šių incidentų reikėtų su vaikais pasikalbėti ir pranešti apie incidentą treneriui arba už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingam asmeniui, nes tai gali rodyti būtinybę didinti vaikų sąmoningumą.

Tėvai gali prižiūrėti savo pačių arba ir kitus vaikus, prieš tai susitarę su klubu/organizacija. Jei tėvai prižiūri ir kitus vaikus, svarbu pasirūpinti, kad tėvai būtų pasirašę ir suprastų bendrą visiems darbuotojams ir savanoriams taikomą elgesio kodeksą.

2.11 gairės: Veiklos priežiūra užsiėmimų ir išvykų metu, įskaitant išvykas su nakvyne

Kelionė į rungtynes ir turnyrus išvykoje turėtų būti saugi ir smagi patirtis vaikams.

Tėvai ir globėjai dažnai nerimauja išvykus jų vaikams, tačiau kruopštus planavimas ir pasirengimas jų nerimą turėtų išsklaidyti ir parodyti, kad į skirtingus jų vaikų poreikius ir potencialius pavojus šaltinius išvykoje atsižvelgėte.

Tinkamas saugumo užtikrinimo priemonės padės įgyvendinti šie pasiruošimo principai.

Priežiūros lygiai

Sprendimą dėl būtino priežiūros lygio priimkite atsižvelgdami į vaikų amžių ir skaičių. Įstatymuose gali būti nustatytas minimalus suaugusiųjų, tenkančių konkrečiam vaikų skaičiui, santykis.

Įprastai kuo jaunesni vaikai arba kuo sudėtingesnė veikla arba aplinka, tuo daugiau reikės suaugusiųjų vaikams saugiai prižiūrėti. Jeigu vaikai turi specialiųjų poreikių, gali prireikti ir papildomos priežiūros ir pagalbos.

Paprastai taikomas toks priežiūros santykis:

- 4-8 metų amžiaus vaikai – 1 suaugęs 6 vaikams,
- 9-12 metų amžiaus vaikai – 1 suaugęs 8 vaikams,
- 13-18 metų amžiaus vaikai – 1 suaugęs 10 vaikų.

Išvykos su nakvyne arba ilgos kelionės atveju visada gerai turėti mažiausiai 2 prižiūrinčius suaugusiuosius. Jei kas nors atsitiktų, pavyzdžiui, vaiką prireiktų gabenti į ligoninę, antras suaugusysis galėtų ir toliau prižiūrėti likusius vaikus. Jeigu yra tiek vyriškos, tiek moteriškos lyties prižiūrintys suaugusieji, svarbu kiekvienam iš jų paskirti skirtingus vaidmenis ir atsakomybės sritis, pvz., dėl rūbinių priežiūros ir galimybės užėti į miegamuosius.

Rizikos vertinimas

Papildoma priežiūra ir pagalba būtina, kai vaikai turi palikti jiems įprastą aplinką ir vykti į rungtynes arba kitą veiklą išvykoje, pavyzdžiui, į treniruočių stovyklas, ypač jeigu tai bus išvyka su nakvyne. Rekomenduojama atlikti kiekvienos veiklos, dėl kurios vaikai turės vykti į jiems naują aplinką ar vietovę **rizikos vertinimą**. Rizikos vertinimo formos pavyzdį galite rasti Vaikų saugumo užtikrinimo priemonių rinkinyje.

Rizikos vertinimas atliekamas ne tam, kad rastumėte priežastis kelionei atšaukti! Jo tikslas – iš anksto numatyti galimą riziką, kad galėtumėte imtis veiksmų jai pašalinti arba jos poveikiui sumažinti. Pavyzdžiui, viešbučio (ar kt. gyvenamos vietos) vietovė gali būti nelabai saugi vaikams. Žinant tai iš anksto galima pasirinkti kitą gyvenamąją vietą. Rizikos vertinimas padeda užtikrinti, kad kelionėje ir veiklose būtų saugu ir smagu. Svarbu atminti, kad jeigu kelionė arba dalyvavimas veikloje negali vykti saugiai, to derėtų atsakyti.

Kelionės ir išvykos su nakvyne

Šiose gairėse terminas „lydintis suaugusysis“ reiškia kelionėse vaikus lydintį suaugusįjį. Tai galėtų būti klubo ar organizacijos darbuotojai, pavyzdžiui, treneriai, tačiau jais taip pat gali būti ir vaikų tėvai bei kiti savanoriai. Lydintis suaugusysis nereiškia bet kurio drauge vykstančio asmens, kuris keliauja kaip komandą palaikantis asmuo. Ši sąvoka reiškia asmenį, kuris sutiko priimti atsakomybę pasirūpinti, kad kelionė būtų saugi ir maloni.

Visose situacijose derėtų vadovautis tokiu principu – **svarbiausia tai, kas geriausia vaiko (-ų) interesams**. Suaugusieji turėtų pasirūpinti vaikais ir paaugliais jų amžiui ir brandai tinkamu būdu. Lydintys suaugusieji atlieka svarbų vaidmenį prisiimdami pagrindinę atsakomybę už jų globaliai patikėtų vaikų saugą ir gerovę **visos išvykos metu**. Ši atsakomybė prasideda nuo akimirkos, kai vaikas palieka savo tėvų (globėjų) namus, iki tol, kol jis saugiai grąžinamas savo tėvams (globėjams) kaip buvo sutarta. Būtina labai aiškiai pasakyti tėvams, nuo kada baigiasi atsakomybė už jų vaikus, kad būtų išvengta kokių nors nesusipratimų. Pavyzdžiui, galima susitarti, kad grįžus iš kelionės, tėvai patys pasiims savo vaikus iš klubo arba kad vaikai bus pavėžėti iki klubo patalpų ar vietovės, iš kurių jie patys savarankiškai grįš namo.

Geriausia susitarti, kad tėvai lydėtų savo vaikus kelionių metu. Toks susitarimas padeda tėvams jaustis klubo (organizacijos) nariais. Tai taip pat palengvina klubams (organizacijoms) tenkančią naštą ir sumažina nesusipratimų dėl to, kas buvo susitarta, riziką.

Idealiu atveju, ypač prieš išvyką su nakvyne, turėtų būti sušauktas trumpas susirinkimas su tėvais ir vaikais. Jame turėtų būti patvirtinamas kelionės planas arba tokia informacija turėtų būti pateikiama raštu. Tėvams turėtų būti išdalyti kelionėje lydinčiųjų suaugusiųjų kontaktiniai telefonų numeriai, kuriais būtų galima susisiekti skubiais atvejais. Taip pat būtų naudinga paprašyti, kad vaikai pasirašytų arba padėtų parengti elgesio kodeksą. Tokiu būdu jie žinotų, ko iš jų tikimasi kelionės metu.

Tėvai visais atvejais turi duoti sutikimą dėl savo vaikų dalyvavimo. Prieš kelionę taip pat reikėtų gauti pagrindinę medicininę informaciją ir kontaktinius telefonus susisiekimui skubiais atvejais. Prie šio dokumento pridedamas tėvų sutikimo ir medicininių duomenų formos pavyzdys. Tam tikrose vietovės vaistus skirti gali tik gydytojas arba sveikatos priežiūros specialistas. Klubai (organizacijos) turėtų išsiaiškinti, kokios taisyklės taikomos toje vietovėje.

Lydinčiųjų suaugusiųjų vaidmuo

Lydintys suaugusieji atsakingi ne tik už elgesio kodekse nustatyto elgesio užtikrinimą, bet ir už:

- vaikų saugumo ir gerovės užtikrinimą. Tam būtina iš anksto atlikti rizikos (įskaitant ir transporto bei apgyvendinimo) vertinimą;
- prireikus, bendravimą su tėvais prieš kelionę ir jos metu;
- pasirūpinimą visomis kelionei būtinomis detalėmis, pavyzdžiui, apgyvendinimo sąlygomis, kelionės tikslu, programa, varžybų detalėmis, į kelionę pasiimtinos aprangos ar avalynės ir inventoriaus sąrašu, taip pat transportu, tame tarpe užsitikrinant, kad transporto priemonės yra techniškai tvarkingos ir saugios. Atsižvelgiant į galutinį atvykimo tašką gali tekti užtikrinti, kad būtų keliaujama tik tam tikromis valandomis (šviesiu paros metu);
- užtikrinimą, kad visi tėvai ir vaikai pasirašė sutikimo formas;
- visų specialiųjų poreikių, įskaitant medicininius reikalavimus, negalavimus, prieigos apribojimus arba vartojamus vaistus, išsiaiškinimą. Tam įtakos turi ir valstybė, nes kai kuriose šalyse galioja griežtos taisyklės dėl to, kas gali duoti arba skirti vaikams vaistų arba gydymą. Bet kuriuo atveju lydintys suaugusieji turi labai aiškiai žinoti apie visus specialius poreikius, turėti tėvų kontaktinius telefonų numerius, kuriais būtų galima susisiekti skubiu atveju;

- užsitikrinimą, kad vaikai turi visus būtinus kelionės arba tapatybės dokumentus arba leidimus;
- pasirūpinimą, kad visi vaikai su savimi visos kelionės metu turėtų kontaktinius telefonų numerius, kuriais būtų galima susisiekti skubiu atveju;
- buvimą netoli vaikų ir žinojimą, kur jie yra, **bet kuriuo metu**. Vaikų niekada negalima palikti be priežiūros net ir labai trumpam. Vadinasi, lydintys suaugusieji neturėtų palikti vaikų vienus viešbučiuose vakarais;
- draudimą vaikams atsiskirti nuo grupės su kitais suaugusiais, įskaitant šeimos narius, išskyrus iš anksto sutartus atvejus, jeigu vaiko tėvai yra davę sutikimą;
- žinojimą, kokie yra vaikų fiziniai ir emociniai poreikiai bei pagalbą arba pastangas šiuos poreikius patenkinti;
- pasirūpinimą, kad vaikai ir paaugliai galėtų bendrauti su kitomis vaikų grupėmis, pavyzdžiui, padedant išversti tik vietos kalba/tarme šnekantiems arba padedant susikalbėti bendravimo sunkumų turintiems vaikams;
- tėvų kontaktinių telefonų numerių turėjimą su savimi visos kelionės metu ir tėvų informavimą nedelsiant apie bet kokias problemas;
- už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingo asmens arba vadovybės informavimą apie susirūpinimą dėl vaikų saugos, apsaugos ir gerovės keliančius klausimus, informavimą apie pasimetusius vaikus;
- reikiamų vaistų ir jų dozės skyrimą vaikams, jeigu tai yra teisėta konkrečioje šalyje ir jeigu dėl to iš anksto susitarta su tėvais (globėjais);
- draudimą vaikams nakčiai likti vieniems suaugusiojo kambaryje (išskyrus su šeimos nariais) arba miegoti vienoje lovoje su suaugusiuoju.

Kritinės situacijos ir skubios medicininės pagalbos atvejai

- Kritinės situacijos atveju būtina nedelsiant arba kai tik tai įmanoma susisiekti su vaiko tėvais;
- Skubios medicininės pagalbos atveju būtina nedelsiant kreiptis dėl medicininės pagalbos.

2.12 pavyzdys: Konkrečios veiklos rizikos vertinimo forma

Nors bendrasis rizikos vertinimas turėtų būti atliekamas kasmet, visada naudinga įvertinti konkretaus renginio, pavyzdžiui, išvykos su nakvyne arba turnyro, riziką, kadangi tikėtina, jog iškils konkretūs svarstylini klausimai.

Ši forma yra tik rekomendacinio pobūdžio ir turėtų būti pritaikyta konkretaus renginio ir klubo ar organizacijos specifikai. Kaip ir atlikus bendrąjį rizikos vertinimą, taip ir šiuo atveju nustačius pavojaus šaltinius turėtų būti įvardyta konkreti vaikams kylanti rizika. Pavyzdžiui, neturint tėvų sutikimo, vaikai turėtų dalyvauti renginyje be tėvų leidimo. Tuomet kiekviena rizika ar susirūpinimą kelianti situacija pagal jos tikimybę turėtų būti priskirta didelei, vidutinei arba mažai rizikai. Kiekvienai rizikai būtina parengti rizikos valdymo/sumažinimo veiksmų planą. Jeigu neįmanoma sumažinti rizikos ir ji išlieka didelė, turėtumėte apsvarstyti būtinybę atšaukti renginį. Po renginio riziką naudinga peržiūrėti ir į patirtį atsižvelgti ruošiant būsimų renginių planus.

Susirūpinimą kelianti sritis (pavojus)	Rizika vaikams	Rizikos lygis: žemas/vidutinis/aukštas (Ž/V/A)	Būtinai veiksmai ar sprendimas	Iki kada ir kas turėtų imtis veiksmų	Peržiūra ar išmoktos pamokos po renginio
Sutikimo formos pasirašytos ir gautos					
Pakankamas priežiūros lygis (prižiūrinių ir vaikų santykis)					
Elgesio kodeksai					
Kelionės planai					
Rūbinės/tualetai					
Viešbutis ar kita apgyvendinimo vieta, įskaitant kambarių paskirstymą					
Patekimo į vietą apribojimai ir kontrolė					
Saugumo užtikrinimo tvarka, įskaitant kontaktinių asmenų duomenis					
Kontaktiniai duomenys kritiniu atveju ir medicininė informacija					
Vietos medicinos įstaigos					
Bendravimas su tėvais dėl sutikimų ir planų					
Sutikimai dėl viešinimo					
Konkrečios gairės renginiui					

2.13 gairių pastaba: Apsauga ir saugumas elektroninėje erdvėje

Fotografijos, filmai, vaizdo klipai ir socialiniai tinklai - puikus būdas futbolo veiklai ir programoms viešinti. Šios priemonės gali būti pasitelktos pasiekimams pažymėti, veiklai populiarinti ar bendruomenės/visuomenės informavimui. Rungtynės ar treniruotės gali būti filmuojamos žaidimo aptarimui ir tobulinimui.

Suaugusiems tenkanti rizika

Suaugusiųjų bendravimas su vaikais gali būti neteisingai suprastas ir sąlygoti:

- galimą tyrimą
- galimą drausminę nuobaudą

Vaikams tenkanti rizika

- Netinkama prieiga prie asmens duomenų, pvz., vardų, pavardžių, el. pašto adresų arba telefono numerių, netinkamas asmens duomenų naudojimas arba dalijimasis su kitais;
- nepageidautinas kontaktas su suaugusiais, siekiančiais blogų kėslių arba abejotinų tikslų;
- įžeidžiančios arba kitokios nepriimtinos medžiagos gavimas;
- patyčios elektroninėje erdvėje;
- viliojimas seksualinės prievartos tikslais.

Bendrieji principai

Atidžiai pagalvokite apie ryšius internete. Prisijungus, nusiuntus žinutę arba socialiniuose įtraukus kažką į savo draugų arba sekėjų sąrašą, šie asmenys gali matyti visą informaciją apie jus, nebent parinktumėte reikiamus privatumo nustatymus. Saugumo dėlei į socialinius tinklus niekas neturėtų būti keliama be leidimo. Vadinasi, neturėtų būti jokių tiesioginių susirašinėjimų su vaikais ir jokių socialinių tinklų, kurie galėtų pakenkti vaiko gerovei, padaryti jam žalos arba sugadinti federacijos ar klubo reputaciją.

Treneriai ir savanoriai neturėtų būti savo komandų vaikų „draugai“ savo asmeninėse socialinių tinklų paskyrose. Užuoat naudojus asmenines paskyras, kaip pvz. „Facebook“ tinkle, reikėtų rinktis grupinį susirašinėjimą arba žinutes, į kurias būtų įtraukti tėvai, arba susirašinėti per klubo ar organizacijos tinklalapį arba pokalbių programėlę. Tokiu būdu informacija bus saugi ir skaidri. Kiekvienas galės matyti, kas buvo pasakyta, ir sumažės

nesusipratimų tikimybė.

Įžeidžiančios, diskriminuojančios arba seksualių užuominų turinčios žinutės, fotografijos arba filmuota medžiaga niekada neturėtų patekti į elektroninę erdvę. Jei įmanoma ir nėra susitarta kitaip, visas susirašinėjimas galėtų vykti per tėvus arba globėjus.

Gavus įžeidžiančių, diskriminuojančių arba seksualinio pobūdžio žinučių, apie jas privaloma pranešti už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingam asmeniui. Privaloma pranešti apie kiekvieną asmenį, kurio elgesys dėl vaikų filmavimo arba fotografavimo, arba socialinių tinklų naudojimo galėtų pagrįstai būti laikomas netinkamu. Gauta tokio pobūdžio medžiaga NETURĖTŲ būti siunčiama už saugumo užtikrinimą atsakingam asmeniui, nes pagal tarptautinę teisę toks medžiagos persiuntimas gali būti laikomas nusikalstama veika. Tiesiog už saugumo užtikrinimą atsakingas asmuo turėtų būti įspėtas apie tokią gautą medžiagą.

Daugeliu atveju geriausias atsakas – jokio atsako, kadangi įsivėlimas į susirašinėjimą gali tik dar labiau paaštrinti situaciją. Neištrinkite žinučių arba kitos medžiagos tol, kol apie jas nebuvo pranešta už saugumo užtikrinimą atsakingam asmeniui, kadangi jų gali prireikti pateikti kaip įrodymus.

Žiniasklaida

Gali būti sudėtinga stebėti ir kontroliuoti viską, ką apie futbolą rašo pagrindiniai žiniasklaidos kanalai. Ypač tai sudėtinga tais atvejais, klubai ar organizacijos jų nekviečia. Jeigu žiniasklaidos atstovai kviečiami, galima pateikti gairių, kokiais būdais jie galėtų padėti užtikrinti vaikų saugumą.

Tokiais būdais galėtų būti:

- užtikrinimas, kad tėvai ir vaikai davė sutikimą naudoti jų nuotraukas ar filmuotą medžiagą ir iš anksto nustatant tokio sutikimo nedavusius vaikus;
- žiniasklaidos informavimas apie tai, kad organizacija siekia sukurti saugią ir smagią aplinką visiems vaikams bei paaiškinimas, iš ko susideda įsipareigojimas užtikrinti saugumą;
- prašymas žiniasklaidai nefotografuoti vaikų, jeigu nuotraukos galėtų būti interpretuojamos kaip rodančios vaikų išnaudojimą arba jiems kenkiančios, pvz., nefotografuoti ar nefilmuoti neapsirengusių vaikų;
- ribotos prieigos zonų nustatymas ir reikalavimas, kad žiniasklaida jų paisytų;
- reikalavimas, kad žiniasklaida jokiomis aplinkybėmis neitų į rūbines;
- reikalavimas, kad žiniasklaida neviešintų vaikų asmeninės informacijos, pavyzdžiui, adresų.

3 TIKSLAS: Didinti sąmoningumą

Išsamiai aprašytos saugumo užtikrinimo tvarkos nepakaks vaikams apsaugoti. Ši tvarka turi būti įgyvendinama praktikoje ir tapti organizacijos kultūros dalimi.

3 tikslu pabrėžiama komunikacijos apie vaikų saugumui užtikrinti vykdomus veiksmus svarba. Tai apima mokymus ir sąmoningumo didinimą siekiant užtikrinti, kad kiekvienas futbolo žaidimo dalyvis suprastų saugumo užtikrinimo priemones ir principus, žinotų jų reikšmę jų klubui ar federacijai.

Komunikacija ir sąmoningumo didinimas svarbūs tiek futbolo srityje dirbantiems specialistams – savanoriams ir darbuotojams (treneriams, teisėjams ir medicinos personalui) – tiek vaikams ir tėvams. Vaikai, tėvai ir bendruomenės nariai turi būti informuojami apie organizacijos pastangas vaikų saugumui užtikrinti, kad galėtų jaustis užtikrinti, jog į tai žiūrima rimtai. Vaikai ir tėvai taip pat turi žinoti, kada reikėtų pranešti apie jiems susirūpinimą keliančius klausimus.

3.1 Informacija apie e-mokymus, kursus ir mentorystę

Vaikų saugumui užtikrinti nepakanka vien saugumo užtikrinimo strategijos ir incidentų prevencijos tvarkos bei priemonių. Taip pat ir reagavimo į smurto atvejus veiksmų planas yra nedaug ko vertas, jei niekas nežino, kaip atpažinti smurto atvejį arba pranešti apie nerimą keliančius klausimus.

Norint praktiškai įgyvendinti vaikų saugumo užtikrinimo strategiją ir pasiekti teigiamų pokyčių, svarbu, kad visi su futbolu susiję asmenys suvoktų šios temos svarbą ir turėtų reikiamų žinių, padėsiančių suprasti ir įgyvendinti šią strategiją ir tvarką.

To pasiekti galima keliais būdais – pvz. leidžiant informacinius lankstinukus, plakatus ir gaires, tačiau pats efektyviausias būdas yra mokymai.

Norėdama padėti federacijoms ir klubams organizuoti mokymus, UEFA parengė nuotolinio mokymosi internete kursų seriją, kuri yra suderinta su UEFA vaikų saugumo užtikrinimo priemonių rinkiniu. Prie šios elektroninio mokymosi kursų serijos galima prisijungti iš bet kur. Kursas parengtas anglų, prancūzų, vokiečių ir rusų kalbomis. Kursuose svarbiausia informacija kiekviena tema pateikta interaktyviu formatu, su konkrečių atvejų pavyzdžiais ir su nuorodomis į papildomus informacijos šaltinius.

Šiuo metu parengti e-kursai

Sąmoningumo didinimas – šiam trumpam mokymosi kursui prireiks vos 15 minučių. Jame apžvelgiama saugumo užtikrinimo sąvoka, jos svarba ir UEFA įsipareigojimai saugumo užtikrinimo srityje. Kadangi šis mokymosi kursas yra įvadinis, rekomenduojama mokymus pradėti būtent nuo jo prieš pereinant prie kitų e-mokymosi kursų. Kursas tinkamas kiekvienam futbolo veikloje dalyvaujančiam asmeniui, taip pat ir tėvams. Prie jo galima prisijungti adresu: www.uefa-safeguarding.eu/elearning-awareness

Saugumo užtikrinimas treneriams – šis mokymosi kursas trunka apytiksliai 45 min. ir yra konkrečiai skirtas treneriams. Kursas atsižvelgia į treneriams tenkanti svarbų vaidmenį užtikrinant vaikų saugumą. Nagrinėjamos tokios temos kaip smurto požymių atpažinimas, futbolo aplinkoje vaikams kylančios rizikingos situacijos bei reagavimą į susirūpinimą keliančias situacijas. Kursų nuoroda: www.uefa-safeguarding.eu/elearning-coach

Saugumo užtikrinimas darbuotojams – šis mokymosi kursas trunka apytiksliai 30 minučių ir tinka visiems darbuotojams bei savanoriams, išskyrus trenerius, kurie turėtų baigti specialiai jiems skirtą kursą. Šiame kurse aptariamos tokios temos kaip futbolo aplinkoje vaikams kylančios rizikingos situacijos ir pranešimas apie susirūpinimą keliančias situacijas. Kurso nuoroda: www.uefa-safeguarding.eu/elearning-staff

Už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingas asmuo – šis specialus kursas trunka apytiksliai 45 min. Jis skirtas visiems asmenims, paskirtiems atsakingais už vaikų saugumo užtikrinimą. Jame papildomos treneriams arba darbuotojams skirtų nuotolinių mokymosi kursų žinios ir nagrinėjamos svarbiausios temos, susijusios su už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingo asmens atsakomybės sritimis, pavyzdžiui: kada reikėtų perduoti atvejį nagrinėti išorės institucijoms (socialinėms tarnyboms arba policijai), kaip elgtis, kai vaikas pasisako apie patirtą smurtą. Kurso nuoroda: www.uefa-safeguarding.eu/elearning-csfp

4 TIKSLAS

Dirbti su kitais ir pranešti apie susirūpinimą keliančias situacijas

Nors prevenciniai veiksmai (2 tikslas) sumažins tikimybę, kad vaikas nukentės futbole, vis tiek gali susidaryti nerimą keliančių situacijų. Tokiu atveju organizacijoms labai svarbu žinoti, kaip tinkamai reaguoti ir užtikrinti, kad konkrečiam vaikui būtų suteikta reikiama pagalba.

4 tikslo esmė – kaip reaguoti į susirūpinimą keliančias situacijas ir nustatyti atitinkamas išorės institucijas, į kurias reikėtų kreiptis. Šios institucijos – tai policija, vaiko teisių apsaugos organizacijos ir socialinės tarnybos, priklausomai nuo konteksto. Pranešimo tvarką lemia ir nacionaliniai įstatymai, kuriuose gali būti apibrėžta, kada ir kaip turėtų būti įtrauktos vaiko teisių apsaugos institucijos.

Labai svarbu žinoti, kaip pranešti apie susirūpinimą dėl vaikų keliančias situacijas. Klubas (asociacija) tam tikslui turi turėti pranešimų apie galimus pažeidimus kanalą. Per jį prireikus, tokie atvejai būtų perduodami nagrinėti išorės institucijoms. Taip pat būtina užtikrinti informacijos konfidencialumą ir tinkamai tvarkyti dokumentus, kad vėliau būtų galima įsitikinti, ar buvo imtasi reikiamų atsakomųjų veiksmų.

4.1 pavyzdys: Pranešimo forma

Šia forma galima naudotis saugumo incidentus perduodant nagrinėti išorės organizacijoms, pavyzdžiui, policijai arba vaiko teisių apsaugos tarnyboms. Jeigu apie atvejį informuojama telefonu, pranešimo forma visais atvejais turėtų būti užpildoma ir išsiunčiama po pokalbio, kad apie tai liktų rašytinis dokumentas.

Atkreipkite dėmesį į tai, kad kai kurios institucijos reikalauja, jog apie perduodamus nagrinėti atvejus būtų pranešama tam tikru būdu, pvz., užpildant specialią formą. Klubai ar organizacijos turėtų bendradarbiauti su atitinkamomis vietos vaiko teisių apsaugos tarnybomis, pvz., policija ir socialinėmis tarnybomis, kad sužinotų, ar perduodamas nagrinėti atvejis turi būti pateiktas konkrečia forma. Tai derėtų atlikti dar tik rengiant saugumo užtikrinimo tvarką ir nelaukiant konkretaus atvejo.

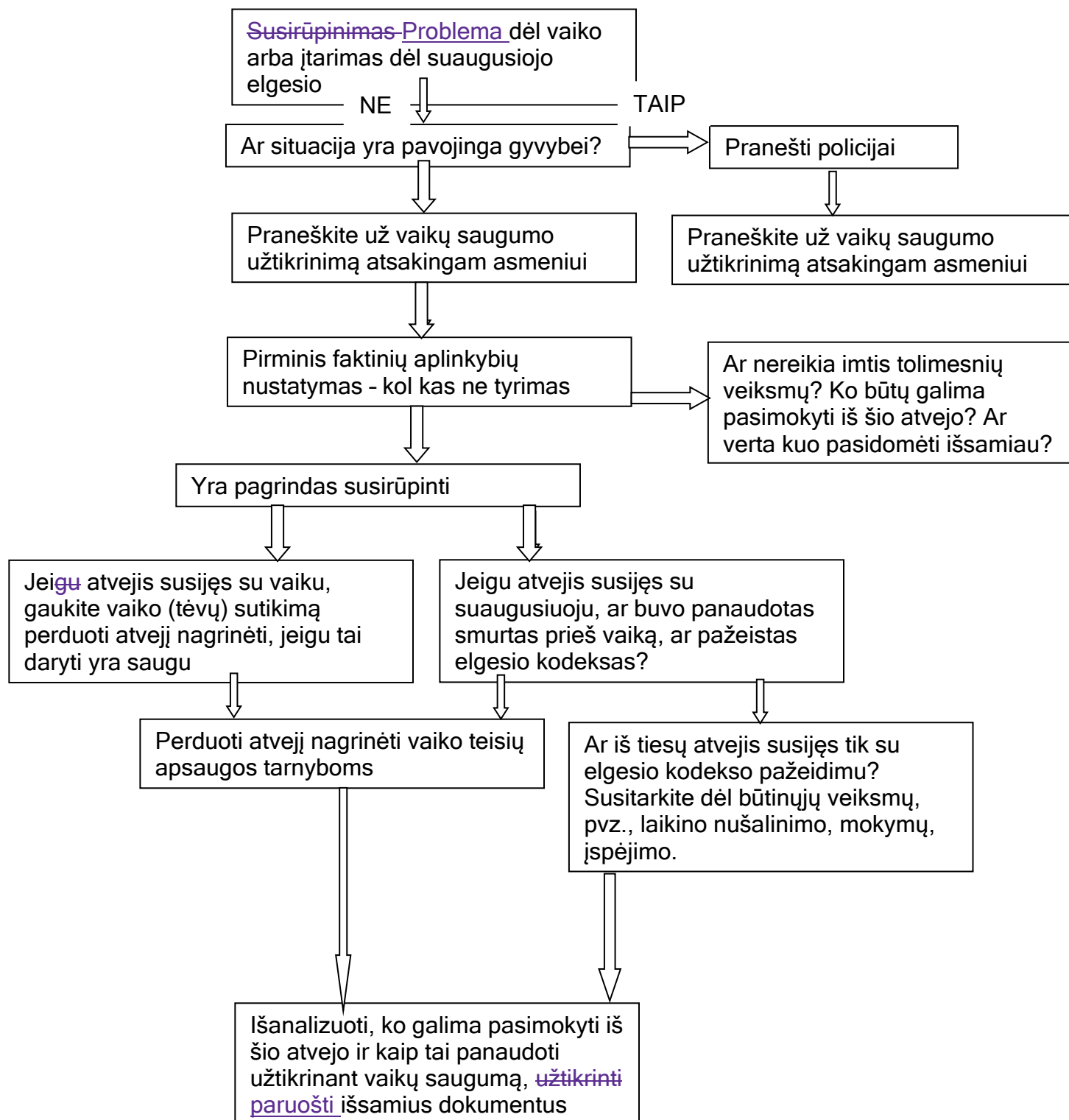

Pranešimo forma dėl vaiko saugumo užtikrinimo galimų pažeidimų

Šis pranešimas susijęs su: Galimu vaiko saugos arba gerovės pažeidimu arba kelia dėl to susirūpinimą: TAIP / NE Įtariamą suaugęs: TAIP / NE	
Rizikos lygis: Skubus/didelis/vidutinis/žemas	
Duomenys apie susijusį vaiką (asmenį): Vardas, pavardė: Amžius: Kontaktiniai duomenys:	Ar susijęs vaikas/asmuo turi kokių nors specialiųjų poreikių?
Vaiko tėvų/globėjų vardai, pavardės ir kontaktiniai duomenys:	
Šią pranešimo formą užpildžiusio asmens vardas, pavardė, ir organizacijos pavadinimas Perdavimo data:	Asmens, kuriam perduotas pranešimas, vardas, pavardė, ir organizacijos pavadinimas
Kas atsitiko / dėl ko nerimaujama?	
Kokiam dar asmeniui yra žinoma apie šį incidentą ar situaciją? Ar buvo liudininkų ar kitų dalyvavusių asmenų? Jei buvo, pateikite šių asmenų kontaktinius duomenis	
Kokia pagalba suteikta arba kokių veiksmų iki šiol imtasi?	
Jeigu šis atvejis susijęs su vaiku, ar jis buvo aptartas su vaiku ir jo tėvais? Jeigu taip, ką jie apie tai galvoja? Jeigu ne, paaiškinkite, kodėl?	

4.2 pavyzdys: Pranešimo perdavimo schema

Čia pateikiamas pranešimo perdavimo schemos pavyzdys. Sprendžiant susirūpinimą keliančius atvejus, pravartu turėti tokią schemą, kurioje pavaizduoti žingsniai ir jų seka. Klubai ar organizacijos turėtų ją pritaikyti atsižvelgdami į nacionalinį kontekstą ir aptarus su nacionalinėmis vaiko teisių apsaugos tarnybomis.

5 TIKSLAS

~~Matuoti~~ Ivertinti saugumo užtikrinimo
sėkmę

Vaikų saugumo užtikrinimas yra ilgas procesas. Neįmanoma visko padaryti per vieną kartą net ir tada, kai buvo imtasi visų prevencinių saugumo užtikrinimo veiksmų. Priemonės turi būti nuolatos atnaujinamos atsižvelgiant į pokyčius futbolo aplinkoje.

5 tikslo esmė – būtinybė reguliariai peržiūrėti taikomas saugumo užtikrinimo priemones ir pasiektą pažangą jas įgyvendinant. UEFA priemonių rinkinyje pateiktas sąrašas pagrindinių žingsnių bronziniam, sidabriniam arba auksiniam saugumo užtikrinimo praktikos lygiui pasiekti (žr. [Įsivertinimo formą](#) 19 psl.).

Reguliariai atliekama peržiūra taip pat suteikia galimybę pasidžiaugti sėkme ir išryškinti geros praktikos pavyzdžius, kuriais galima pasidalinti su kitais klubais (asociacijomis).

5.1 Veiksmų planas ir pažangos vertinimo forma

Ši forma gali būti naudojama planuojant veiksmus, kurių būtina imtis užtikrinant minimalius vaikų saugumo užtikrinimo reikalavimus ir toliau tobulinti vaikų saugumo užtikrinimo tvarką. Ji turėtų būti pildoma kasmet, reguliariai ją peržiūrint (rekomenduotina bent kartą per 3 mėnesius). Įsivertinimo formoje stebima pažanga turėtų pateikti informacijos dėl tolimesnių veiksmų.

Forma pagrįsta trimis veiksmų lygiais:

BRONZINIU – privalomas MINIMUMAS;

SIDABRINIU – vidutinis lygis;

AUKSINIU – įdiegtas išsamus saugumo užtikrinimas.

Atsižvelgiant į turimus išteklius, skirtingi reikalavimai taikomi klubams (organizacijoms) ir mėgėjų organizacijoms – tą matysite ir lentelėje. Akivaizdu, kad neįmanoma visų veiksmų atlikti iš karto, todėl klubai ir organizacijos turėtų nusistatyti prioritetus ir vienu metu siekti vieno lygio, pradedant bronziniu ir baigiant auksiniu lygiu.

Gali būti įtraukti ir kiti veiksmai, kuriais būtų fiksuojami ir pripažįstami reikalavimus viršijantys veiksmai. Pavyzdžiui, klubas gali sudaryti jaunų žaidėjų grupę saugumo užtikrinimo priemonių pažangai peržiūrėti arba tvarkai patobulinti; didesniame klube gali būti sudaryta bendraamžių savipagalbos grupė ir skatinama pranešti apie incidentus arba susirūpinimą keliančius atvejus.

VEIKSMAS IR PAŽANGA		Data, kurią buvo užbaigtas planas (peržiūra): Prie plano rengimo prisidėjo:							
Veiksmas	Masinio futbolo organizacijoms			Kitiems klubams			Būsimo laikotarpio planai		
	Bronzini s	Sidabrini s	Aukšinis	Bronzini s	Sidabrini s	Aukšinis	Reikia imtis veiksmų	Suplanuoti veiksmai	Kas ir kada juos atliks
VAIKŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMO STRATEGIJA (VSUS)									
Pareiškimas apie įsipareigojimą vadovautis VSUS									
VSUS pasirašyta ir patvirtina									
VSUS atspindi šalies įstatymus ir galiojančią tvarką, pvz., smurto rūšių apibrėžimai									
VSUS parengta įvairia forma, pvz., pritaikyta vaikams ir tėvams									
VSUS parengta/peržiūrėta drauge su tėvais, vaikais ir darbuotojais									
UŽ VAIKŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMĄ ATSAKINGAS ASMUO (VSUA)									
Yra paskirtas/įvardintas VSUA									
VSUA yra kvalifikuotas									
VSUA kontaktiniai duomenys plačiai paviešinti									
VSUA dalyvavo/dalyvauja specializuotuose mokymuose arba yra įdarbintas vaikų saugumo užtikrinimo specialistas									
DARBUOTOJAI (SAVANORIAI)									
Saugesnės personalo atrankos procedūros vykdomos prieš įdarbinimą (darbo metu)									
Saugesnės personalo atrankos procedūros vykdomos vadovaujantis visiems darbuotojams taikoma tvarka									
Mokymai vaikų saugumo užtikrinimo tema ir VSUS išdalinta visiems darbuotojams ir savanoriams									
Žinių atnaujinimo (kvalifikacijos kėlimo) mokymai vaikų saugumo užtikrinimo ir VSUS tema rengiami visiems darbuotojams (savanoriams)									
Darbuotojai ir savanoriai yra pasirašę elgesio kodeksus									

VEIKSMAS IR PAŽANGA			Data, kurią buvo užbaigtas planas (peržiūra): Prie plano rengimo prisidėjo:						
Veiksmas	Mėgėjų Masinio futbolo organizacijoms			Kitiems klubams			Būsimo laikotarpio planai		
	Bronzi- nis	Sidabri- nis	Aukšinis	Bronzi- nis	Sidabri- nis	Aukšinis	Reikia imtis veiksmų	Suplanuoti vieksmai	Kas ir kada juos atliks
Elgesio kodeksą parengė darbuotojai (savanoriai) (vaikai)									
Atskiri elgesio kodeksai vaikams ir tėvams									
VAIKŲ IR TĖVŲ ĮTRAUKIMAS									
Vaikų orientavimas (mokymai)mokymai vaikų saugumo užtikrinimo klausimais									
Tėvų mokymai orientavimas (mokymai)-vaikų saugumo užtikrinimo klausimais									
Sąmoningumo apie vaikų saugumo užtikrinimą didinimo medžiaga parengta vaikui pritaikytomis formomis									
Tėvai yra pasirašę jiems skirtą elgesio kodeksą									
Vaikai yra parengę ir pasirašę elgesio kodeksą									
Vaikai ir tėvai žino, kaip kreiptis į VSUA (išsakyti susirūpinimą)									
PARTNERIŲ IR TIEKĖJŲ ĮTRAUKIMAS									
VSUS įdiegta į partnerystės ir tiekimo sutartis									
Partnerių ir tiekėjų sąmoningumo didinimas ir mokymų jiems rengimas									
SAUGUS DARBAS									
Atliekamas bendrasis rizikos vertinimas									
Atliekamas konkrečios veiklos rizikos vertinimas									
Aiški tvarka, taikoma nesaugiai veiklai atšaukti, pvz., aiškiai apibrėžta, kada tai turėtų būti daroma									
Tėvai ir vaikai yra pasirašę sutikimo formas									

VEIKSMAS IR PAŽANGA				Data, kurią buvo užbaigtas planas (peržiūra): Prie plano rengimo prisidėjo:					
Veiksmas	Mėgėjų organizacijoms			Kitiems klubams			Būsimo laikotarpio planai		
	Bronzi- nis	Sidabri- nis	Auksinis	Bronzi- nis	Sidabri- nis	Auksinis	Reikia imtis veiksmų	Suplanuoti veiksmai	Kas ir kada juos atliks
Priežiūros ir išvykų su nakvyne tvarka									
Naudojimosi technologijomis ir socialinėmis medijomis tvarka									
Procedūra dėl rūbinių, gydymo ir pan.									
Tvarka (strategija) dėl viešinimo/atvaizdų naudojimo									
Tvarka parengta drauge su tėvais ir vaikais									
REAGAVIMAS Į SUSIRŪPINIMĄ KELIANČIUS KLAUSIMUS IR DARBAS SU KITAIS									
Susirūpinimą keliančių atvejų pranešimo procedūra (kaip ir kada tai daryti), pvz., parengta veiksmų seka									
Surinkti institucijų, kurioms turėtų būti pranešama, pavadinimai bei kontaktiniai duomenys									
Pranešimų tvarka suderinta ar sudarytas susitarimas su institucijomis									
Nustatytos specializuotos institucijos, į kurias prireikus galima kreiptis konsultacijos									
Rengiamos ir saugioje vietoje (konfidencialiai) laikomos pranešimų apie atvejus ataskaitos									
Domėjimasis perduotų nagrinėti atvejų eiga, nuolatinis ryšių palaikymas									
PAŽANGOS STEBĖSENA									
Parengtas ir bendru sutarimu patvirtintas vaikų saugumo užtikrinimo veiksmų planas									
Reguliariai peržiūrimas ir atnaujinamas vaikų saugumo užtikrinimo tobulinimo veiksmų planas									

VEIKSMAS IR PAŽANGA				Data, kurią buvo užbaigtas planas (peržiūra): Prie plano rengimo prisidėjo:					
Veiksmas	Mėgėjų Masinio futbolo organizacijoms			Kitiems klubams			Būsimo laikotarpio planai		
	Bronzi- nis	Sidabri- nis	Auksinis	Bronzi- nis	Sidabri- nis	Auksi- nis	Reikia imtis veiksmų	Suplanuoti vieksmai	Kas ir kada juos atliks
Reguliari vaikų saugumo užtikrinimo veiksmų peržiūra (įsivertinimas)									
Per vaikų saugumo užtikrinimo incidentus išmokyti pamokų įdiegimas į peržiūrėtą tvarką ir procesus									
Išorinis/ės (nepriklausomas) vaikų saugumo užtikrinimo tvarkos ir procesų vertinimas									

VAIKŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ RINKINYS UEFA NARĖMS

Turinio rengėjai

UEFA Futbolo ir socialinės atsakomybės skyrius ir
Terre des hommes Foundation bendradarbiaujant
su UEFA priklausančiomis federacijomis

Redaktorius

Union des Associations Europeennes de Football,
Route de Geneve 46, CH-1260 Nyon, Šveicarija

Korektūra

UEFA Kalbos tarnyba

Išversta į lietuvių kalbą

Lietuvos futbolo federacijos užsakymu

Grafinis dizainas ir išdėstymas

Bons Offices Publishing House

Iliustracijos

DNA Studios

Kontaktai: childsafeguarding@uefa.ch

Galutinis redagavimo terminas: 2020 m. kovo 25 d.

@UEFA, UEFA logotipai, fotografijos ir iliustracijos
yra UEFA autorinių teisių objektas ir (arba) UEFA
priklausantys prekės ženklai.

